

Babuška nije volela vozove. Njihova glomaznost ju je plašila. Njihova težina bi je zgomila. Njihova brzina ju je zabrinjavala, a zvuk njihovih točkova bio je zvuk nailaska sudnjeg dana. Plašila se njihove pare, njihovih cevi i mogućnosti da im tokamaci eksplodiraju i raznesu je u slobodne atome u višim delovima atmosfere. Mrzela je vozove. Naročito vozove koji su morali da prolaze kroz grozne crvene pustinje. Što se vozova tiče, oni su prema Babuški bili uglavnom ravnodušni. Čak i ovaj, koji je prolazio kroz groznu crvenu pustinju.

„Miša, Miša, koliko još treba da prođe dok ne siđemo iz ove užasne mašine?“

Mikal Margolis, minerolog, industrijski hemičar, poslušni sin i mladi pionir, odvrti pogled od hipnotičke crvene pustinje; čiste, škrte i divne zbog svog geološkog potencijala, pa reče sitnoj staroj majci: „Proći ćemo kroz pustinju kad budemo prošli kroz pustinju, a onda ćemo biti u Rajskoj dolini, gde kiša pada samo u dva ujutro, gde kada posadiš seme, moraš da ustukneš da te izdanak ne bi udario u bradu, gde pitome ptice pevačice doleću i pevaju ti na prstu i gde ćemo se ti i ja, majko, obogatiti i provesti svoje dane u izobilju, zdravlju i sreći.“

Babuški je prijala jednostavna čudesna priča njenog sina. Dopadalo joj se ono o pitomim pticama pevačicama koje će joj sedeti na prstima. Jedine ptice u Novom Kosmobadu bile su promukle crne vrane.

„Ali, koliko još, Miša?“

„Do sledeće stanice, majko. U ovoj pustinji nema gradova, tako da se nećemo zaustaviti sve dok ne stignemo tamo. Na sledećoj stanici prelazimo na planinski voz koji će nas odvesti do Rajske doline.“

„O, menjamo vozove. To mi se ne sviđa. Ne volim vozove, Miša. Uopšte ih ne volim.“

„Ništa ne brini, majko, ja sam tu. Hoćeš sad malo nane da ti smiri živce?“

„To bi bilo stvarno veoma lepo, Miša. Hvala ti.“

Mikal Margolis pozvoni stjuardu, koji donese čaj od nane u malom čajniku ukrašenom crno-zlatnim znakom Železnice Vitlejem Ares. Babuška je pijuckala čaj i osmehivala se sinu između gutljaja. Mikal Margolis joj je uzvraćao osmehom i pitao se šta će reći majci kada stignu u Rajsku dolinu, jer to je bio raj jedino za nekog industrijskog hemičara; tamo je kiša padala samo u dva ujutro zato što su rafinerije tada ispuštale otpadne gasove u atmosferu, tamo su biljke nicale preko noći zbog etilena u tlu, da bi onda svenule, da bi onda umrle, i tamo su sve ptice odavno podlegle otrovnim isparenjima, a one koje sede na prstima vešto su napravljene mehaničke imitacije, u okviru programa Kompanije za odnose sa javnošću.

Brinuće o tome kada dođe vreme. Iza polarizovanog prozora nalazila se uzbudljiva crvena pustinja, muški pejzaž, šljunkovita zemlja čuda od sirovog stenja i minerala. Zamišljao je kako jaše tuda na konju, umotan u veliki šal i turban, dok mu kožna kutija za uzorke lupka po leđima. Utonuo u takvo sanjarenje, ubrzo je zaspao uljuljkan blagim njihovim voza.

Probudio se u pandemonijumu. Ne u Pandemonijumu, kako je glasilo ime stanice gde se prelazilo na liniju za Rajsku dolinu, već u onom drugom, strašnijem. Ventilni su šištalili, glasovi vikali, metal zveketao o metal, a neko ga je drmao za rame i vikao: „Gospodine, vaša majka, gospodine, probudite se, gospodine, vaša majka, gospodine, gospodine, gospodine.“ On se usredsredi na blede stjuardovo lice. „Gospodine, vaša majka, gospodine.“ Babuška nije bila na svom sedištu. Sav prtljag je nestao. Mikal Margolis jurnu prema prozoru i vide kako njegova majka zadovoljno

klizi niz šinski nasip, terajući rukom napred nekog vitkog bradatog mladića koji se cerio ispod gomile paketa i torbi.

„Majko!“ grmnu on. „Majko!“

Babuška diže pogled i mahnu, majušna, srećna porcelanska lutka od žene. Lice joj je bilo kao lice lutke.

„Miša! Hodi! Ne smemo gubiti vreme. Moramo pronaći tu drugu stanicu.“

„Majko!“ zaurla Mikal Margolis. „Ovo nije ta stanica!“ Ali njegove reči izgubile su se u naletu pare i grmljavini tokamaka koji su se zagrevali. Uz škripu, vremešni voz počeo da se kotrlja. „Gospodine, gospodine!“ povika uzmlatarali stjuard. Mikal Margolis ga gurnu ispruženom rukom na prazno sedište i jurnu prema vratima. Skoči dok je vagon prolazio kraj završetka priručnog perona.

Babuška se obrnu na peronu, u maloj oluji uvređenosti.

„Miša, šta si to priredio meni, svojoj jednoj dragoj majci! Zaspao u vozu, ni manje ni više. Hajde, propustićemo planinski voz.“

Drski nosač je morao da spusti torbe, toliko se smejaao.

„Majko, a gde su planine?“

„Iza zgrada.“

„Majko, možeš da vidiš preko zgrada, toliko su niske. Majko, ovo nije ta stanica.“

„Ma nemoj? A kud te je onda to dovela tvoja jedna draga majka?“

Mikal Margolis pokaza na neke reči ispisane lepim belim oblucima kraj samih šina.

„U Bespuće, majko.“

„I to je sledeća stanica, zar ne?“

„Trebalo je da siđemo u Pandemonijumu. Voz nije trebalo da se zaustavlja ovde. Ovaj grad ne bi trebalo ni da se nalazi ovde.“

„Onda krivi za to železničku kompaniju, krivi grad, ali ne i tvoju jednu dragu majku!“ pušila se Babuška, histerisala i grdila, klela i uglavnom psovala železničku kompaniju, njene vozove, šine, signale, vagone, vozače, mašinovođe, stražare i sve što ima i najmanje veze sa Železnicom Vitlejem Ares, sve do onog najgoreg čistača klozeta u trećoj klasi, otprilike dvadeset minuta.

Na kraju je Doktor Alimantando, nominalni vođa Bespuća, stanovn. 7, vis. 1250 m, „na korak od Raja“, došao da smiri raspravu kako bi mogao da se vrati svojim hronokinetičkim proučavanjima u miru. Samo dan ranije naručio je od Radžandre Dasa, momka za sve, čarobnjakovog šegrta, čoveka za sitne poslove i staničnog nosača, da ispiše ime grada gordim belim oblucima tako da svaki voz u prolazu zna da se ljudi Bespuća ponose svojim gradom. Kao da je bio namamljen zlobno saosećajnom magijom, voz koji je nosio Babušku i Mikala Margolisa došao je sa horizonta i zastao da baci pogled. Čarolija Radžandre Dasa nad mašinama bila je moćna, ali svakako ne toliko moćna. Svejedno, on je prizvao Babušku i njenog sina u postojanje i Doktor Alimantando je sada morao da odluči šta da radi sa njima. Ponudio im je utočište u jednoj od toplih suvih pećina kojima su brda bila prošarana sve dok ne odluče da odu ili sagrade neko trajnije stanište. Kruta od uvređenosti, Babuška je odbila ponudu utočišta. Nije imala nameru da spava u nekoj prljavoj pećini sa izmetom šišmiša na podu i gušterima koji bi joj pravili društvo; ne, niti je želela da to deli sa sinom, nevernim raspikućom koji ne zna da se ponaša prema jednoj staroj dami, svojoj jednoj dragoj majci. Doktor Alimantando je saslušao, sa ono malo uljudnosti koliko je uspeo da prizove u sebi, a onda naložio Mandelama, čija je kuća bila sazidana za porodicu, da prime ženu. Mikal Margolis je prihvatio

pećinu. Tamo je bilo izmeta šišmiša i bilo je guštera, ali nije bilo majke, tako da pećina i nije bila tako loša.

U domaćinstvu Mandela, Babuška je našla vršnjaka u Dedi Haranu, koji ju je poslužio vinom od graškove mahune, zabavio slatkorečivim laskanjem i zatražio od sina da sazida dodatnu sobu u inače razbaškarenoj kući Mandela, specijalno za Babušku. Svake večeri, pijuckali bi vino, prisećali se dana kada su i oni i svet bili mladi, i igrali igre rečima koje je Babuška toliko volela. Jedne takve večeri, u ranu jesen, dok je Deda Haran ispisivao „boksić“ na mestu za dvosložne reči, Babuška je prvi put primetila njegovu izuzetnu sedu kosu i fino uspravno telo, iskrzano vremenom poput porcelanskog boga, ali snažno i neistrošeno. Dozvolila je svojim očima da se zadrže na gvozdeno čvrstoj bradi i ljupkim sitnim očima sjajnim poput dugmadi, a onda tiho uzdahnula i zaljubila se u njega.

„Harane Mandela, kako mi ono kažemo u Starom Novom Kosmoadu, ti si mnogo mnogo džentlmen“, reče ona.

„Anastasija Tjurišćeva Margolis, kako mi ono kažemo u Bespuću, ti si mnogo mnogo dama“, reče Deda Haran.

Venčanje je zakazano za proleće.

Mikal Margolis je u svojoj pećini sanjao o mineralnim izvorima Rajske doline. Nikada nije pronašao svoju sreću u stenju Bespuća, ali ono što jeste pronašao bili su kristali sulfata dileme. Vremenom, ona se rafinisala u čisti oblik: da bi pronašao svoju sreću, morao bi da napusti Bespuće i majku; ako bi napustio nju, napustio bi rod najrođeniji, a on za to nije imao hrabrosti. To je bila suština prečišćene dileme Mikala Margolisa. Njeno rastavljanje na upotrebljive sastojke i njegova potraga za ličnom protivmajčinskom hrabrošću provešće ga kroz preljubu, ubistvo i izgon, sve do uništenja Bespuća. Ali ne još.

6

Jednog popodneva, ubrzo posle zvaničnog završetka sijeste, dok su ljudi još nezvanično žmirkali, istežali se i zevali budeći se iz znojavog sna, u Bespuću se začula buka kakvu niko nikada ranije nije čuo.

„Zvuči kao neka velika pčela“, reče Babuška.

„Ili kao roj pčela“, reče Deda Haran.

„Ili kao veliki roj velikih pčela“, reče Radžandra Das.

„Pčela-ubica?“ upita Eva Mandela.

„Ne postoje pčele-ubice“, reče Rael Mandela.

Blizanci zagrgoljiše. Sada prohodavali i bili u uzrastu kada su neprestano padali na nos. Pred njima se nisu mogla zatvoriti niti jedna vrata u gradu, bili su smeli, neustrašivi avanturisti. Pčele-ubice ih ne bi nimalo potresle.

„Pre je kao avionski motor“, reče Mikal Margolis.

„Jednomotorac?“ oglasi se Doktor Alimantando. „Jednomotorac i jednosed za zaprašivanje?“ Takve stvari su se često viđale u Deuteronomiji.

„Pre će biti dvomotorac“, reče gospodin Jerihon, napinjući svoj poboljšani sluh. „Dvmotorac, dvosed, ali ne za zaprašivanje, već za izvođenje vratolomija, 'Jamaguči i Džouns', sa dva 'Majbah/Virtel' motora u dvosmernoj konfiguraciji, ako ne grešim.“

Kakav god bio izvor, zvuk je postajao sve glasniji i glasniji. Tada gospodin Jerihon ugleda crnu mrljicu na sunčevom licu.

„Eno ga, gledajte!“

Zavijajući kao veliki roj pčela-ubica, avion se odvoji od sunca i zagrme iznad Bespuća. Svi se sagnuše izuzev Limala i Tasmin, koji ga ispratiše glavama i preturiše se, izgubivši ravnotežu.

„Šta to bi?“

„Gledajte... okreće se, vraća se.“

U najvišoj tački zaokreta svi sasvim opaziše avion koji ih je razbudio. Izdužen avion obliku morskog psa sa dva propelera, nosnim i repnim, sa krilima pod uglom i naniže zakošenim repom. Niko nije propustio da primeti jarke tigraste pruge naslikane na njegovom trupu i iskežene zube na nosu. Avion još jednom nadlete Bespuće, jedva izbegavši vrh relejne kule. Glave se ponovo sagnuše. Avion na trenutak zastade u zaokretu i popodneвно sunce blesnu sa poliranog metala. Ljudi Bespuća zamahaše. Avion se ponovo obruši prema gradu.

„Gledajte, pilot nam uzvraća mahanjem!“

Ljudi još jače zamahaše.

Treći put avion nadlete kuće od ćerpiča u Bespuću. Treći put se izvuče u tesnom zaokretu.

„Mislim da sleće!“ viknu gospodin Jerihon. „Sleće!“ Iz krajeva krila, nosa i zakošenog repa pomaljalo se oprema za prizemljenje. Avion prolete i poslednji put, gotovo u visini glava, pa se obruši prema praznom mestu sa druge strane železničkih šina.

„Neće uspeti!“ reče Doktor Alimantando, ali svejedno potrča sa ostalim ljudima prema velikom oblaku prašine koji se dizao iza koloseka. Naiđoše na avion koji je jurio nosom prema njima. Ljudi se razbežaše, avion se zanese, polomi krilni točak o kamen i sruči se na bok, zaoravši dugu zaokrenutu brazdu u prašini. Dobri građani Bespuća požuriše da pomognu pilotu i putniku, ali pilot se oslobodio i, povukavši poklopac kabine unazad, ustao i dreknuo: „Bitange jedne glupe! Bitange jedne tupe glupe! Zašto ste to uradili? A? Uropašćen je, upropašćen, nikada više neće poleteti, samo zato što ste vi, bitange glupe, suviše tupi da biste znali da ne treba da trčite pred avion! Gledajte šta ste uradili, gledajte samo!“

I pilot briznu u plač.

Ime joj je bilo Persida Dronjak.

Bila je rođena s krilima, u venama je imala avionski tečni vodonik, a u nervima vetar. Sa očeve strane, tu su bile tri generacije Letećeg cirkusa Rakete Morgana, sa majčine loza zaprašivača, komercijalnih pilota, čarter-letača i neustrašivih kaskadera sve do čukunbabe Indire, koja je navodno pilotirala Jedrenjacima Prezidijuma dok su izmišljali svet. Persida Dronjak je bila rođena da leti. Bila je velika, vinuta, razmahnuta ptica. Za nju je gubitak aviona bio ništa manje bolan od gubitka uda, voljene osobe ili života.

Sve njeno vreme, novac, energija i ljubav bili su, od desete godine, usmereni u „Vazdušni bazar zapanjujuće Perside Dronjak“, leteći cirkus sa jednom ženom i jednom arenom, nebesku atrakciju koja ne samo što je zaprepašćivala publiku širom razjapljenih usta vazdušnom akrobatikom i vratolomijama što su prkosile smrti već ju je takođe obrazovala omogućavajući onima koji plate skromnu naknadu da iz vazduha vide svoje farme, vremenske prilike izbliza, ili da razgledaju lokalne znamenitosti. Tako angažovana, išla je prema istoku preko gornje polovine sveta sve dok nije došla do ravničarskog grada po imenu Stanica Volamura. „Pogledajte Veliku pustinju“, pevala je ovčarima iz Stanice Volamura, „čudite se vrtoglavim dubinama moćnih kanjona, divite se silama Prirode koje su izvajale zapanjujuće prirodne lukove i visoke kamene stubove. Čitava istorija zemlje leži u kamenu ispod vas:

garantujem za jedan dolar i pedeset centava, ovo je putovanje koje nikada nećete zaboraviti.“

Za Džunijusa Lambea, omamljenog od jarosti na zadnjem sedištu, ovo poslednje bilo je sasvim tačno. Posle dvadeset minuta leta od Stanice Volamura, bez ijednog kanjona, zapanjujućeg luka ili visokog stuba na stotinu kilometara udaljenosti, Persida Dronjak je primetila da joj se pokazivač goriva nije pomerio. Kucnula ga je. Crveni indikatori na displeju zatreperili su i sunovratili se prema oznaci za prazno. Ponovo je kucnula. Indikatori su ostali tamo gde su bili.

„O, sranje“, rekla je. Pustila je traku sa snimljenim komentaram o čudima Velike pustinje ne bi li primirila Džulijusa Lambea i potražila na kartama obližnje naselje gde bi mogla da prisilno sleti. Nije mogla da se vrati u Stanicu Volamura, to je bilo očigledno, ali ROTEH-ove mape je nisu nimalo utešile. Proverila je opremu za radio-lociranje. Ukazala je na curkanje mikrotalasnog zračenja samo dvadeset kilometara dalje, od one vrste karakteristične za releje u planetarnoj komunikacionoj mreži.

„Da pogledamo, ipak“, rekla je sebi i podvrgla sebe, avion i putnika svojoj odluci.

Pronašla je maleno naselje tamo gde nikakvog naselja nije trebalo da bude. Bili su tu uredni kvadrati zelenila, a svetlost je bleštala sa solarnih kolektora i kanala za navodnjavanje. Mogla je da razabere crvene crepove na krovovima kuća. A bilo je i ljudi.

„Drži se“, rekla je Džunijusu Lambeu, za koga je to bila prva naznaka da nešto možda nije u redu. „Slećemo.“

Poslednjom suzom goriva spustila je svoju voljenu pticu, i šta se onda desilo? Toliko je bila zgađena da je odbila da ode iz Bespuća sa Džunijusom Lambeom Ares Eskpresom na liniji Ljagoned–Svetkovina u 14.14.

„Doletela sam, pa ću i odleteti“, objavila je. „Otići ću odavde samo na krilima.“

Radžandra Das je pokušao da svojom čarolijom vrati točak na kraj krila, ali njegova moć, pa čak ni moć aparata za zavarivanje Raela Mandele, nije bila dovoljna da avion ponovo bude doveden u ispravno stanje. Za jedinu preživelu iz „Vazdušnog bazara zapanjujuće Perside Dronjak“ najmrskije je bilo to što je aparat za zavarivanje Raela Mandele radio ni manje ni više nego na stoprocentni, čisti, nerazblaženi avionski tečni vodonik.

I tako je Doktor Alimantando pronašao kuću za Persidu Dronjak, i vrt kako ne bi gladovala, ali ona nije mogla da bude srećna jer je imala nebo pred očima. Gledala je kako se mršave pustinjske ptice okupljaju na antenama relejnog tornja, ogorčena zbog toga što su njena krila slomile budale. Stajala je na ivicama visokih stena, posmatrala kako ptice s večeri jašu naviše na toplim strujama i pitala se koliko bi morala da raširi ruke da bi se digla poput njih i našla se povučena naviše u spiralu vazduha sve dok ne nestane iz vidokruga.

Jedne noći, Mikal Margolis joj je predložio dve stvari, i pošto je znala da će moći da zaboravi nebo samo ako se izgubi u njima, prihvatila je obe. Te noći, i dvadeset sledećih noći, mir građana remetila je čudna buka iz Margolisovog staništa. Deo te buke bilo je i zavijanje i rika snošaja. Ostalo je zvučalo kao unutrašnja dekoracija.

Kada se pojavila tabla, sve je postalo očigledno.

Tamo je pisalo:

HOTEL/ŽELEZNICA VITLJEM ARES
JELO * PIĆE * SMEŠTAJ
VLASNICI: M. MARGOLIS, P. DRONJAK

„To nije moj sin“, izjavila je preneražena Babuška. „Kad može da zanemaruje svoju dragu majku da bi se upustio s nekom jeftinom strankinjom i ispunio mirne noći zvucima kakve ne želim ni da opišem; kakva sramota! A sada, ta jazbina greha i sodomije! Hotel/BAR, ha! Kao da njegova draga majka ne zna šta to znači! Misli da njegova draga majka ne ume da čita, a? Harane“, rekla je svom budućem mužu, „niti jednom nogom nećemo stupiti tamo. Od sad pa nadalje, on mi više nije sin. Odričem ga se.“ Pljunula je u izveštačenom ogorčenju na tle ispred Hotela/Železnice Vitlejem Ares. Te noći, Persida Dronjak i Mikal Margolis priredili su svečano otvaranje, sa onoliko kukuruznog piva koliko je svako mogao da popije, što nije bilo naročito mnogo, jer je bilo samo pet gostiju. Čak je i Doktor Alimantando bio primoran da ostavi svoje izučavanje da bi te večeri prisustvovao proslavi. Deda Haran i Babuška ostali su da čuvaju malog Limala i Tasmin. Deda Haran bi rado otišao, pa ga je Babuška s prekorom gledala svaki put kada bi ga uhvatila da čežljivo baca pogled napolje, prema svetlosti i buci. Njena potpuna zabrana prelaska praga BAR-a obavezno se odnosila i na njenog muža.

Dan posle proslave, Persida Dronjak je odvela Radžandru Dasa, gospodina Jerihona i Raela Mandelu preko železničkih šina i trojica muškaraca rasklopili su peskom izgreban kaskaderski avion i spakovali ga u petnaest sanduka za čaj. Persida Dronjak nije prozborila ni reč za vreme operacije rasklapanja. Zaključala je delove svog aviona u najdublju, najmračniju pećinu Hotel/BAR-a i stavila ključ u jednu teglu. Nikada nije uspela da natera sebe da sasvim zaboravi gde se ta tegla nalazi.

Jednog jutra, u dva minuta do dva sata, prevrnula se preko Mikala Margolisa i šapnula mu na uvo: „Dragi, znaš li šta nam treba? Šta nam zaista treba da sve bude savršeno?“ Mikal Margolis je prestao da diše, u očekivanju burmi, dece, malih perverzija sa kožom i gumom.

„Bilijarski sto.“

7

Bila su tri brata Galačeli: Ed, Lui i Umberto.

Niko nije znao koji je Ed, koji Lui, a koji Umberto, pošto su bili trojke međusobno nerazaznatljive poput zrna graška u mahuni ili dana u zatvoru. Odrasli su u poljoprivrednoj zajednici Burma Šejv, gde su građani o njima imali tri zajednička mišljenja. Prvo je bilo da su pronađeni napušteni u jednoj kartonskoj kutiji na ivici kukuruzne njive Đovan' Galačelija. Drugo je bilo da su oni nešto više od trojki, mada niko nije bio spreman da kaže šta je to više, iz straha da ne uvredi bezgrešnu gospođu Galačeli. Treće je bilo da su Galačelijevi dečaci razmenili identitete makar jednom od najranijeg detinjstva, tako da je Lui odrastao ili u Eda ili u Umberta, Umberto u Luija ili Eda, a Ed u Umberta ili Luija, uz sve moguće naknadne permutacije daljih tramp. Čak ni sami momci nisu bili sigurni koji je Ed, koji Lui a koji Umberto, ali među ljudima Burma Šejva bilo je sigurno da oni nikada nisu videli tako identične trojke („klonove“, o majku mu, eto, rečeno je, prosto je izletela, znate, ta reč koju ne smete pominjati pred njihovim roditeljima): ili tako đavolski zgodne.

Agneta Galačeli bila je zdepasta žaba od žene, sa srcem od tople mlečne čokolade. Đovan' Galačeli je bio visok, mršav i tanak kao motka. Ed, Lui i Umberto bili su tamnooki, kovrdžavi, nasmejani bogovi ljubavi. I znali su to. A isto tako i sve

---

* U originalu: *Bethlehem Ares Railroad*, odn. skraćeno BAR; prim. prev.

devojke u Burma Šejvu. Zbog čega su braća Galačeli i morala da napuste Burma Šejv u sitne sate jednog utorka ujutro, motorizovanim železničkim vagonom koji su sami napravili od kamiona sa farme.

Bila je tu ta devojka. Zvali su je Magdala, skraćeno Magz. Uvek postoji neka takva devojka, od onih koje flertuju, igraju se, petljaju oko i ne ostavljaju mesta sumnji da je i ona jedna od momaka, sve dok momci ne postanu momci i tada, baš kao i ona, ne shvate da ona ni najmanje nije jedna od njih, ni najmanje. Za Magz je trenutak spoznaje nastupio dve nedelje posle njene vožnje po zabačenijim njivama u zadnjem delu kamiona Galačelijevih. Za Eda, Luija i Umberta on je nastupio kada je kamion zasut sačmom pošto su stali ispred kuće Majagezovih, kuda su išli da se raspitaju zašto Magz tako dugo nije dolazila da ih poseti.

Bratska solidarnost bila je stožer života braće Galačeli. Nije se pokolebala suočena sa rezigniranim ocem i jarosnim komšijom. Odbili su da kažu sa kojim od njih je Magdala Majagez zatrudnela. Bilo je sasvim moguće da to ni sami nisu znali.

„Ili će jedan od vas da prizna, ili ćete svi da se njome ženite“, rekao je Soni Majagez. Njegova žena potkrepila je taj zahtev sačmaricom. „Dakle, šta ste rešili? Pričajte, il’ se ženite.“

Braća Galačeli nisu odabrali niti jedno, niti drugo.

Bilo gde u svetu niko ne bi izgubio ni tren sna zbog glupe devojčice kao što je Magz Majagez. U obližnjoj Beladoni, samo u Ulici Tombolova moglo se izbrojati četrdeset osam salona za pobačaj i dvanaest biroa za usvajanje transplanta za glupe devojčice upravo u njenoj situaciji. Beladona je, međutim, ipak bila Beladona, a Burma Šejv je bio Burma Šejv, pa su braća Galačeli stoga odabrali Beladonu umesto Burma Šejva. Tamo su stekli diplome za deset dolara iz oblasti poljoprivrednih nauka, prava i mašinstva iz univerzuma u obliku rupe u zidu. Tamo bi živeli zadovoljno sve do kraja života da nije iskrsnuo jedan žalostan nesporazum s nožem, pijanim utovarivačem šatlova i devojkom u baru u Ulici Primavera. I tako su ponovo pobjegli, jer još je postojao nekakav zakon u Beladoni, gde je najpribližnija stvar potpuno poštenoj policiji ona potpuno korumpirana.

Privukla ih je mreža blistavih čeličnih šina koje su prekrivale svet kao paučina: farmer, pravnik, mehaničar. Ed je bio mehaničar, Lui pravnik, Umberto farmer. Sa takvim kvalifikacijama, mogli su da uspeju bilo gde u svetu, jer svet je još bio dovoljno mlad da za svaku ruku postoji više nego dovoljno posla. Ali mesto do kojeg su zapravo došli bilo je Bespuće.

Skočili su iz svog vagona smrknuti i znojavi, ali i dalje đavolski zgodni, i upali u Hotel/Železnicu Vitlejem Ares. Tresnuli su po zvonu na recepciji jedan za drugim. Glave su se okrenule da ih pogledaju. Braća Galačeli osmehnula su se i mahnula.

„Ed, Lui i Umberto“, predstavi ih jedan od njih.

„Tražimo prenočište“, objasni drugi.

„Čistu postelju, vruću kupku i vruću večeru“, reče treći.

Persida Dronjak pojavi se iz pivskog podruma, gde je postavljala novu bačvu.

„Da?“ reče ona.

„Ed, Lui i...“ reče Ed.

„Tražimo...“ reče Lui.

„Čistu postelju, vruću...“ reče Umberto, i odjednom, istog trenutka, oni se strahovito, očajnički i strasno zaljubiše u nju. Vidite, postoji jedna teorija koja tvrdi da za svakoga postoji jedna osoba koja će mu ispuniti ljubav savršeno i apsolutno. Braća Galačeli, koja su bila jedna ista osoba pomnožena sa tri, naravno da su delila tu zajedničku, jedinstvenu ljubav, a apsolutno ispunjenje te zajedničke ljubavi bila je Persida Dronjak.

Sledećeg jutra, braća Galačeli otišla su u posetu Doktoru Alimantandu pošto su se tu trajno nastanila. On je Umbertu dao veliko parče zemlje, Edu radionicu u kojoj će moći da popravlja mašine, a pošto Luiju nije mogao da dà kancelariju, okružni sud ili makar čoše šanka gde bi ovaj upražnjavao svoju veštinu, dao mu je komad zemlje gotovo podjednako velik kao i Umbertov i posavetovao ga da se lati uzgajanja životinja, pošto je to bilo nešto najsličnije pravosuđu što je Bespuće moglo da ponudi.

8

Mikal Margolis je imao problem. Bio je bolno zaljubljen u veterinarku koja je stanovala preko puta u Kući Dvanaest. Ali predmet i zadovoljenje njegove požude bila je Persida Dronjak, njegova partnerka u postelji i poslu. Veterinarka u Kući Dvanaest, čije je ime bilo Marja Kvinsana, takođe je imala problem. Problem je bio u tome što je ona bila predmet požude svog brata Mortona. Ali ona ga nije volela, čak ni kao brata, kao što nije volela ni Mikala Margolisa. Jedina osoba koju je volela bila je ona sama. Ali ta samoljubav bila je brušena kao dijamant sa mnogo sjajnih površina tako da su se zruci te samoljubavi odbijali od Marje Kvinsane na one oko nje i navodili ih na pomisao da ona voli njih, kao i oni nju.

Jedan od takvih bio je njen brat Morton Kvinsana, zubar sa neobičnim opsesijama, čija posesivnost prema sestri nikoga nije mogla da prevari. Svi su znali da on u potaji žudi za njom, tako da ta žudnja i nije bila potajna, čim je toliko ljudi za nju znalo. Ali poštovanje i posesivnost Mortona Kvinsane bili su takvi da nije mogao ni prstom da pipne svoju sestru. I tako je izgarao nadohvat nje u paklu frustracije. I što je duže izgarao, to su vrelije gorele vatre opsesije. Jedne večeri je uhvatio sestru kako flertuje sa braćom Galačeli, smeje se njihovom sirovom seljačkom humoru, pije njihovo piće, dodiruje njihove grube i ružne šake. Tada i tamo, zakleo se da nikada neće lečiti nijednog Galačelija, čak ni ako mu dođe na kolenima, vrišteći od zubobolje, čak ni ako agonija kvarnog zuba oslobodi životinju u njima i natera ih da udaraju glavom o zidove; ne, oteraće ih, oteraće ih bez razmišljanja, nagnati ih na stenjanje, trpljenje i škrgutanje zubima zbog toga što su bacili mrežu svojih žarkih želja na njegovu sestru Marju.

Druga takva budala bio je Mikal Margolis. Zbog svoje majke, nikada nije bio srećan u ljubavi. Kada je njegova majka objavila veridbu, postao je srećan u ljubavi, srećan sa živom, pohotnom, entuzijazmom ispunjenom Persidom Dronjak. Onda su Morton i Marja Kvinsana sišli sa nedelnog voza sa namirnicama iz Meridijana. Mikal Margolis je upravo uzimao na stanici bačve sa pivom i sanduke sa alkoholnim pićima kada je ugledao visoku, snažnu ženu kako hoda peronom sa prirodnom gracioznošću i nagoveštenom snagom mačke-lovca. Oči su im se srele, a zatim razdvojile, ali u tom magnovenju Mikal Margolis je osetio kako mu šok kičmenog elektriciteta topi podnožje srca, mesto gde leži sve poštenje i pristojnost, u debelo crno staklo. Voleo je nju. Nije mogao da pomisli ništa drugo osim da voli nju.

Kada je Doktor Alimantando Kvinsanama dao pećinu, požurio je da im pomogne da sagrade dom. „Hej, a čišćenje, pranje čaša?“ upitala je Persida Dronjak. Mikal Margolis je odmahnuo i otišao. Kada je Doktor Alimantando Kvinsanama dao zemljište, Mikal Margolis je došao da kopa jarak, nasip i branu sve dok mesec-prsten nije zablistao poput dijamanta. „A šta je sa služenjem pića?“ rekla je Persida Dronjak. „Šta je sa spremanjem večere za ove gladne ljude?“ A kada su Morton Kvinsana i njegova sestra došli u Hotel/Železnicu Vitlejem Ares, oboma im je dao po činjiju vrućeg jagnječeg pilava i onoliko besplatnog piva koliko su

mogli da popiju, a onda se šalio sa njima i ćeretao sve do zatvaranja. Kada bi se u hotelu razbolelo neko pile, makar bilo namenjeno i za večernji kazan, svejedno je nošeno Marji Kvinsani, koja bi ga bockala i pipkala veštima prstima dok bi Mikal Margolis zamišljao kako ti prsti to isto rade njemu. Mnogo se Margolisovih i Persidinih životinja porazbolevalo te jeseni.

A opet, Mikal Margolis nije bio srećan. Oscilirao je između ljubavi dobre žene i ljubavi loše žene, kao mali kvarcni kristal koji otkucava vreme. Persida Dronjak, priprosta i nedužna poput orla na nebu, pitala ga je da li je bolestan. Mikal Margolis je zastenjao i oglasio se zvukom čiste frustrirane požude.

„Možda bi trebalo da odeš kod nekoga, ljubavi, proteklih nekoliko dana uopšte ne misliš na posao. A šta je sa onom veterinarom, a? Mislim, ljudi su samo još jedna vrsta životinja, zar ne? Možda bi ona mogla da ti pomogne.“

Mikal Margolis se okrenu da pogleda Persidu Dronjak.

„Šališ se, zar ne?“

„Ne. Ozbiljno.“

Mikal Margolis još glasnije zastenja.

Što se tiče Marje Kvinsane, ona nije marila. Baš tako, nije marila, osećala je samo prezir prema svima koji su bili dovoljno slabi da je vole. Prezirala je svog budalastog brata, prezirala je tog glupog momka koji je držao kafanu. A opet, nije mogla da se odupre izazovu. Preoteče glupog momka od te pegave i benave žene sa kojom on živi i vodi ljubav. U pitanju je bila igra, igra; figure u igri nisu važne, ono što je važno jeste um koji ih pomera; to i pobeda, jer dok je pobeđivala, gubitnike je još više prezirala. Jednim nadahnutim gambitom mogla je da trijumfuje i nad Mikalom Margolisom i nad svojim prokletim bratom. Onda bi makar mogla da mu se otme i omogući svom imenu da se raščuje svetom. „Staraj se o Morton“, rekla je njena gvozdena mati na samrti; „staraj se o njemu, pazi ga, pusti ga da misli da on odlučuje o svemu, ali pobrini se da ne odluči ni o čemu, Marja. Zapovedam ti.“

Staraj se o Morton, staraj se o Morton; da, već je pet godina verno postupala po majčinoj volji. Pošla je sa njim u pustinju posle te afere sa devojčicom u parku, ali mora doći vreme, majko, kada će Morton ostati sam, a istog jutra ona će uhvatiti prvi voz za Mudrost.

Zbog toga su tu bile igre. One su je zabavljale, sačuvale joj razum u tih pet godina dok je Mortonova zaljubljenost sve više jačala, davale joj nadu da će zahvaljujući njima biti dovoljno snažna da stupi na taj jutarnji voz za Mudrost. O, da, igre su joj sačuvale razum. I zato je smislila da izlazi da hrani piliće svakog dana u isto vreme kada je i Mikal Margolis preko puta, u zadnjem dvorištu Hotel/BAR-a hranio svoje. Igra ju je nagnala da ga zamoli da dođe i pogleda njen sud za metan ne bi li ustanovio zbog čega ne radi kako treba, mada bi Radžandra Das taj posao bolje obavio. „Hemijski problemi, gospođice“, rekao je Mikal Margolis, „neko je unutra sasuo tovar korišćenog sredstva za sterilisanje i inhibirao bakteriofage.“ Marja Kvinsana se osmehnula. Ona sama je koliko jutros nasula tri boce hirurške tečnosti za sterilizaciju u rezervoar. Igra se razvijala valjano. Iz zahvalnosti, pozvala ga je unutra na piće, zatim na razgovor, zatim u krevet (a Mikal Margolis je sve vreme drhtao kao trska), zatim na seks.

I u tom krevetu proliveno je seme uništenja Bespuća.

Problem između porodica Staljin i Tenebre započeo je kada su ustanovile da im je prodato isto parče zemlje i idiličnom, rajskom gradu Bespuće, a to je učinio gospodin

E. P. Venkatačalum, nekadašnji agent za prodaju nekretnina u Venkatačalumovom birou za imigraciju i naseljavanje, koji je upravo sedeo u jednoj beloj sobi suočen sa pitanjima inspektora Djen Sjao-Pina iz policijske ispostave u Bleriotu koja su se ticala prevarnih radnji. Ne samo da su porodice Staljin i Tenebre kupile isto parče zemlje (koje gospodin E. P. Venkatačalum uopšte nije imao pravo ni da prodaje), već su im takođe bile izdate duplirane karte za isti kupe u spavaćim kolima Noćnog voza za Ravnodnevicu u 19.19, sa stajanjem u Severnom Benovom Gradu, Anensiju, Merčisonvilu, Novom Poduhvatu, Stanici Volamura i Bespuću. Nijedna porodica nije htela da popusti onoj drugoj. Poslužitelj spavaćih kola zaključao se u svoj kupe i odvrnuo radio. Mogli su sami da reše svoje nesuglasice. Niko nije uspeo mnogo da odspava u vagonu 36 Noćnog voza za Ravnodnevicu. Petoro ljudi, sa prtljagom za petoro, pokušavalo je da spava u kupeu za troje ljudi, sa prtljagom za troje. Prve noći, samo je mali Džoni Staljin, uzrasta 3 i 3/4, imao krevet za sebe. To je bilo stoga što je on bio veoma nervozan mali i debeli dečak koji je vrištao i vrištao i razboleo se od vrištanja sve dok nije dobio krevet za sebe. Njegova majka se prećutno složila i dala mu tri ili četiri pilule za spavanje namenjene odraslima da bi ga učutkala i umirila. Džoni Staljin je bio razmažen, veoma nervozan mali i debeli dečak, uz to i narkos.

Sledeći dan protekao je u krtoj tišini sve dok se Gaston Tenebre nije nakašljao tačno u četrnaest sati i rekao da bi možda bilo dobro da svi spavaju po smenama. On i njegova žena Ženevjev probdeće celu noć i prespavaće ceo dan, ako Staljinovi budu probdeli ceo dan i prespavali celu noć.

Taj aranžman isprva je izgledao pravično. Onda je prosta, neumoljiva logistika kupea za spavanje preuzela kontrolu. Jedan krevet je morao da se preklopi kako bi se napravila sedišta za dvoje, tako da su preostala tri tela na dva kreveta. Potom bi troje sedelo, a dvoje udobno spavalo. Gospodin i gospođa Staljin bacakali su se i gundali na skućenom krevetu, mali Džoni je astmatično hrkao, a Gaston i Ženevjev Tenebre vodili su svoje male privatne, ljubavne svađe, pune besnog šapata i malih, agresivnih gestova rukama dok je voz zveketao i kloparao, išao unazad i cepao se da bi formirao nove vozove, približavajući se u takvim grčevima i cimanju sve više Bespuću.

Prilikom bauljanja radi prelaska sa sedišta na krevet trećeg jutra nastupio je i formalni početak neprijateljstva. Ženevjev Tenebre je optužila mladog Džonija Staljina da je pokušao da joj zaviri pod suknju dok se pela na gornji ležaj. Gospodin Staljin je optužio Gastona Tenebrea da mu je preturao po prtljagu dok je njegova porodica tobože spavala. Gaston Tenebre je optužio gospodina Staljina da je nepristojno navaljivao na njegovu lepu ženu u redu za klozet druge klase. Gospođa Staljin optužila je gospođu Tenebre da je varala na kartama. Zvicanje je izbijalo u naletima, nalik na nalete snega koji predskazuju jaku zimu; i bi noć, i bi jutro, dan četvrti.

„Bespuće!“ viknu konduker koji je izašao iz skrovišta i zakucao na vrata srebrnom olovkom. Kuc kuc kuc. „Bespuće! Tri minuta!“ Kuc kuc kuc.

Anarhija je paradoksalno vladala dva minuta i trideset sekundi dok su porodice Staljin i Tenebre ustale umile se odenule sakupile torbe knjige dragocenosti debele sinove i nabile se tresnule zaglavile u uskim hodnicima da bi ispale kroz uska vrata na tanušnu, široku sunčevu svetlost sedmog jutarnjeg sata. Sve to a da nijednom nisu pogledali kroz prozore gde se nalaze, što je bilo baš šteta, jer da jesu, možda ne bi ni sišli iz voza. Ali kada su pogledali, videli su: „Zelene doline...“ reče gospodin Staljin.

„Bogata zemlja, spremna za plug“, reče Gaston Tenebre.

„Vazduh blag od mirisa miliona pupoljaka“, reče gospođa Staljin.

„Miran, spokojan raj na zemlji“, reče Ženevjev Tenebre.

Džoni Staljin pogleda bleštavi beli čerpič i sprženu crvenu zemlju, jarke treptaje solarnih kolektora i gole skelete nosača pumpi. Onda skupi lice kao vlažan sunder koji se upravo cedi i pripremi se na histeričnu vrisku.

„Mama!“ zavapi. „Ja neću...“ Gospođa Staljin ga žestoko zviznu po levom uhu. On još bešnje zakuka, što posluži kao znak porodicama Staljin i Tenebre da jedna drugu zaspu baražnom vatrom opakih pogrda koje su ostavile tragove na obližnjim zidovima. Džoni Staljin se udalji kako bi se osamio sa svojim jadom, neprimećen, pa samim tim i nevoljen. Limal i Tasmin Mandela pronašli su ga kako nabusito sedi kraj glavnog metanskog suda dok su tražili nešto novo čime bi se poigrali u novom danu.

„Zdravo“, reče Limal. „Ti si nov.“

„Kako se zoveš?“ reče Tasmin, četrdeset osam sekundi starija od brata.

„Džoni Staljin“, reče Džoni Staljin.

„Bićeš dugo ovde?“

„Mislim da hoću.“

„Onda ćemo ti mi pokazati gde ovde može da se igra“, reče Tasmin, i dva brza, vitka deteta povedoše bledog i slinavog Džonija Staljina za ruku da mu pokažu divnu kaljugu za krmače, vodene pumpe, kanale za navodnjavanje gde možeš da puštaš male jedrenjake, obore gde Rael Mandela drži male životinje rođene zahvaljujući njegovom kompletu sa klicama, i žbunje sa bobicama, gde možeš da jedeš sve dok ti ne pozli a da niko ne mari, ni malčice. Pokazali su mu kuću Doktora Alimantanda, kao i samog Doktora Alimantanda, koji je bio veoma visok, veoma star i veoma ljubazan na prilično zastrašujući način, a Doktor Alimantando je dečaka, umazanog blatom, govnama, vodom i bobicama, odveo roditeljima koji su se još svađali, i proglasio ih stanovnicima Bespuća. Prve dve noći proveli su u Hotelu/Železnici Vitlejem Ares, dok je Doktor Alimantando razmišljao šta da radi sa njima. Konačno je sazvaio svoje najpouzdanije prijatelje i savetnike; gospodina Jerihona, Raela Mandelu i Radžandru Dasa, pa su zajedno, uz pomoć Egzaltiranih Predaka gospodina Jerihona, došli do zapanjujuće jednostavnog zaključka.

Bespuće je bilo premalo da sebi priušti takav luksuz velikih gradova kao što su zaraćene porodice. Staljinovi i Tenebreovi moraće da nauče da žive zajedno. Zato im je Doktor Alimantando dao kuće jednu do druge i zemljište sa zajedničkom međom i samo jednom pumpom na vetar. Zadovoljan svojim solomonskim rešenjem, Doktor Alimantando se vratio sobi za osmatranje vremenskih prilika i izučavanju vremena, prostora i svega ostalog.

„Kaži mi ponovo, oče, zašto idemo tamo?“

„Da bismo umakli rđavim ljudima koji pričaju loše stvari o tebi i meni, od ljudi koji žele da te odvedu od mene.“

„Kaži mi ponovo, oče, zašto ti ljudi žele da me odvedu od tebe?“

„Zato što si ti moja kći. Zato što kažu da si neprirodna, nakaza, veštački eksperiment, moja malena ptičice. Zato što kažu da si rođena suprotno zakonu, i ja zbog toga moram biti kažnjen.“

„Ali, kaži mi ponovo, oče, zbog čega bi te kažnjavali? Zar ja nisam tvoja kći, tvoja malena ptičica?“

„Ti jesi moja malena ptičica i jesi moja kći, ali oni kažu da nisi ništa više od... lutke, ili mašine, ili bilo koje druge tvorevine, a takvi ljudi smatraju da je

protivzakonito da čovek ima takvu kćer, kćer koju je sačinio za sebe, iako je on voli više od samog života.“

„A da li me ti voliš više od samog života, oče?“

„Volim te, trešnjice moja malena, i upravo zbog toga bežimo od tih rđavih ljudi, jer oni bi da me odvedu od tebe, a ja to ne bih mogao da podnesem.“

„Ni ja, oče. Ne bih mogla da te nemam.“

„Znači, bićemo zajedno, a? Uvek.“

„Da, oče. Ali, kaži mi ponovo, gde to idemo?“

„To se mesto zove Bespuće, i toliko je maleno i daleko da se za njega zna samo po pričama koje se o njemu ispredaju.“

„I tamo idemo?“

„Da, mačkice moja, na poslednje mesto na svetu. U to Bespuće.“

Meredith Modra Gora i njegova kći Ruti bili su tihi ljudi. Bili su jednostavni, neupadljivi, neprimetni ljudi. U kupeu treće klase sporog putničkog voza koji je prolazio pustinjom između Meridijana i Beladone, bili su nevidljivi pod gomilama tuđeg prtljaga, tuđe živine, tuđe dece i tuđih ljudi. Niko im se nije obraćao, niko nije pitao sme li da sedne kraj njih ili ostavi gomilu prtljaga živine dece sebe preko njih. Kada su sišli na maloj pustinjskoj stanici, sat i više niko nije primetio da ih nema, a čak ni tada niko nije mogao da se seti kako su ti saputnici izgledali.

Niko nije primetio da silaze iz voza, niko ih nije video da stižu u Bespuće, čak ni Radžandra Das, samoproklamovani upravnik stanice, koji je dočekivao svaki voz što je stizao u njegovu sklepanu stanicu, niko nije primetio da ulaze u Hotel/Železnicu Vitlejem Ares u dvadeset i dvadeset. Onda je nešto veoma nalik na kontrolisanu eksploziju svetlosti ispunilo hotel i tamo, u epicentru sjaja, nalazila se najlepša žena koju je iko od njih ikada video. Svi muškarci u prostoriji bili su primorani da progutaju knedlu. Sve žene borile su se s neizrecivom potrebom da uzdahnu. Tuće srca prelomilo se po sredini i sva ljubav izletela je iz njih poput lasta da bi počela da kruži oko neverovatnog stvorenja. Bilo je to kao da je Bog Lično ušao u prostoriju.

Onda je božja svetlost nestala i ustupila mesto tami za žmirkanje i trljanje očiju. Kada su ponovo progledali, svi su ispred sebe ugledali nekog sitnog, veoma običnog čoveka i devojkicu od nekih osam godina koja je bila u potpunosti najobičnije, najbezličnije stvorenje koje su ikada videli. Jer takva je bila priroda Ruti Modre Gore, devojkice zapanjujuće običnosti, da apsorbira poput sunčeve svetlosti lepotu svega oko sebe i čuva je sve dok ne odluči da je otpusti, svu odjednom, nalik na blesak lampe intenzivne lepote. Onda bi se ponovo vratila aljkavoj anonimnosti, ostavivši za sobom u srcu sliku neizrecivog gubitka. To je bila prva tajna Ruti Modre Gore. Druga je bila da ju je njen otac načinio takvom u svojoj boci postanja.

Izuzetna dešavanja u BAR-u još su bila predmet razgovora kada su se Meredith Modra Gora i njegova kći popeli da posete Doktora Alimantanda. Veliki čovek je radio u svojoj sobi za osmatranje vremenskih prilika i prekrivao zid nečitim algebarskim simbolima u crnom ugljenu.

„Ja sam Meredith Modra Gora, a ovo je Ruti, moja kći (tu se Ruti naklonila i osmehnula kao što je strpljivo uvežbavala u njihovoj hotelskoj sobi). Ja sam odgajivač stoke iz Marsarita koga njegova zajednica nažalost nije umela da shvati. Kći mi znači više od svega na svetu, ali njoj je potrebno sklonište, potrebna joj je zaštita od surovih i zlonamernih ljudi, jer ovaj, moja kći je jedno i jednostavno stvorenje, zarobljeno u mentalnom uzrastu petogodišnjakinje. Stoga tražim sklonište za sebe i svoju jadnu kćer.“ Tako je molio Meredith Modra Gora.

Doktor Alimantando je obrisao naočari.

„Dragi moj gospodine, savršeno razumem kako to izgleda biti neshvaćen u sopstvenoj zajednici i uveravam vas da iz Bespuća niko nikada nije oteran. Za sve siromahe, prikraćene, progonjene, očajnike, gladne, beskućnike, lišene ljubavi, krivce, opsednute prošlošću, za sve njih ovde ima mesta.“ On pogleda glavni Petstogodišnji plan na zidu sobe za osmatranje vremenskih prilika, ugrožen primicanjem matematike. „A vaše mesto je Parcela 17, Pećina 9. Idite kod Raela Mandele po oruđa za obradu zemlje, a kod gospodina Jerihona u vezi sa zidanjem kuće. Sve dok ne bude sagrađena, možete besplatno boraviti u gradskom hotelu.“ On pruži Meredithu Modroj Gori svitak. „Dokumenta o statusu građanina. Popunite ih kada stignete i vratite ih meni ili Persidi Dronjak. A sada, upamtite dva pravila. Pravilo broj jedan je da kucate pre nego što uđete. Pravilo broj dva je da nema vike u vreme sijeste. Poštujte ta pravila i bićete ovde srećni.“

I tako je Meredith Modra Gora poveo svoju kćer i posetio gospodina Jerihona, koji mu je obećao kuću za nedelju dana, sa vodom, gasom iz zajedničke fabrike metana, i električnom strujom iz zajedničkog solarnog pogona; i Raela Mandelu, koji im je pozajmio motiku, ašov, budak, sadilicu i raznovrsno seme, lukovice, rizome, kaleme i korenje. Takođe im je dao malo kultura ubrzanog rasta za svinje, koze, piliće i lame iz svoje zalihe ćelija.

„Oče, kaži mi, je li ovo mesto gde ćemo ostati zauvek?“

„Jeste, mačkice moja, tako je.“

„Lepo je, mada malo suvo, zar ne?“

„Baš tako.“

Ruti je ponekad govorila glupe i očigledne stvari, ali šta je Meredith Modra Gora mogao da očekuje od devojke mentalnog uzrasta petogodišnjakinje? U svakom slučaju, voleo je njena glupa pitanja. Voleo je njenu odanu zavisnost i krajnje obožavanje, ali ponekad bi poželeo da ju je stvorio sa višim koeficijentom inteligencije.

11

Prvog dana proleća godine Druge, Babuška i Deda Haran venčali su se pod pamukovim drvetom u vrtu Doktora Alimantanda. Dan je bio vedar, jasan i plav, kako i priliči prvom danu proleća. Ali, u Bespuću su dani većinom i bili vedri, jasni i plavi. Doktor Alimantando je obavio ceremoniju, Rael Mandela je bio kum, Eva Mandela i mala Tasmin bile su deveruše, a Mikal Margolis je drage volje predao mladu.

„Moraš predati svoju dragu majku“, cvrkutala je Babuška jedini put kada su se sreli po dolasku u Bespuće.

„Ja, majko? Pa zar nisi mogla da nađeš nekog boljeg?“

„Pokušala sam, Miška, pokušala, ali bilo bi ispod časti da bilo ko osim sina preda svoju dragu, ostarelu majku na venčanju. Zato me moraš ti predati.“

Mikal Margolis nikada majci nije umeo da kaže ne. Pristao je, uprkos prekoru Perside Dronjak zbog njegove slabosti i rečima sa kojima se majka rastala od njega.

„O, i ne zaboravi, Miška, ovo je za tvoju majku izuzetan dan i ne želim da ga pokvari prisustvo te jeftine žene lakog morala, jasno?“

I tako je Persida Dronjak zadržana dobrano pozadi dok je Doktor Alimantando obavljao ceremoniju. Sam je napisao reči obreda. Smatrao je da veoma dobro zvuče Doktor Alimantando je rado mislio da ume lepo da čita. Na koncu sveg čitanja i pevanja, razmene prstenja i krunisanja glava, priređena je proslava.

Bila je to prva proslava u istoriji Bespuća, i zbog toga, ostaće i najbolja. Nad jamama sa žeravicom pekli su se celi jaganjci Jaganjci su se pekli iscela nad

jamama ispunjenim užarenim ugljvljem, poslužavnici puni ratluka i punjenih urmi kružili su okolo za one koji vole da grickaju, velike posude matoke i kuskusa pušile su se, a čaše hladnog voćnog punča kvasile su grla svatova. Slatkiši su bili vezani trakama za granje pamukovog drveta, i deca su skakala i skidala ih. Limal i Tasmin, mali, vitki majmuni od dece, ubrzo su se toliko najeli mlečnih anđela da im je bilo muka. Bucmasti Džoni Staljin, uprkos prednosti u godinama, nije skinuo nijedan kolač i cvileo je sa gađenjem pod stolom do kraja popodneva.

Kada su prve zvezde probile kupolu noći, papirni fenjeri popaljeni su u krošnjama, a mali kavezi sa živim svicima pokačeni o grane. Deca su dugačkim slamkama gurala insekte kako bi živnuli, i bilo je to kao da je galaksija zvezda mekog zelenog sjaja pala iz meseca-prstena i zaplela se u granje drveća. Tada se zbio najčudesniji događaj te večeri. Radžandra Das i Ed Galačeli dokotrljali su na kolicima veliki radio koji su napravili u potaji za venčanje, od jednog sanduka Raela Mandele. Radžandra Das se duboko poklonio i objavio: „Dame i gospodo, srećni mladenci, dragi prijatelji, neka počne igranka! Neka zasvira muzika!“

Ed Galačeli je zapetljao oko dugmeta za traženje stanica i začula se muzika – pucketava, daleka, loše podešena, ali ipak muzika. Svatovi su pritajili dah u iščekivanju. Radžandra Das je čarobnim prstima dodirnuo dugme za podešavanje, radio se oglasio čujnim uzdahom ekstaze, i napolje je pokuljala muzika; snažna, ubedljiva, muzika od koje se pocupkuje. Začu se klicanje. Začu se aplauz.

„Da zaigramo?“ reče Deda Haran svojoj nevesti. Babuški se pojaviše jamice na obrazima kada mu se osmehnula i naklonila. Onda je Deda Haran zgrabi i u trenu su se već obrtali u talasima podsuknji i rukom izvezene svile po utabanoj zemlji. Nadahnuti njihovim primerom, svi su pronašli sebi para i igrali igrali igrali uz svetovnu, poletnu muziku Sletišta Zapadne Ravnodnevice. Doktor Alimantando je vodio Evu Mandelu u nezgrapnom, svečanom narodnom plesu svoje rodne Deuteronomije. Neprestano preplašen zbog majčine cenzure, Mikal Margolis je igrao sa Marjom Kvinsanom, koja se osmehivala i pomerala svoje telo uz njegovo na takav način da je on ostatak noći proveo plešući sa bolnom erekcijom. Braćni parovi Staljin i Tenebre plesali su i komentarisali koliko su njihovi neprijatelji nespretni i neugledni, mada je Ženevjev Tenebre odigrala jednu brzu igru sa gospodinom Jerihonom, koga je smatrala izvanredno hitronogim. Ostavljena za tu noć, Persida Dronjak igrala je sa sva tri brata Galačeli, naizmenično i videla isto lice toliko puta da se osećala kao da je cele noći igrala sa istim čovekom. Limal i Tasmin Mandela đipali su zajedno okolo sa nesmanjenom energijom, a Džoni Staljin se šunjao i služio ostacima hrane.

Igrali su, igrali i igrali pod užurbanim mesecima sve dok spiker na radiju nije rekao da stanica sada prestaje s programom i svima poželeo laku noć.

„Laku noć!“ rekoše svi.

„Piiiiiiiiiiiiiiiiiiii“, reče radio.

I svi su lepo proveli noć.

„Najbolja noć“, rekao je Radžandra Das gospodinu Jerihonu dok su se pijano teturali, svaki prema svom krevetu. A svi Egzaltirani Preci saglasili su se s time.

Venčanje je bilo divno za Babušku i Deda Harana, svi koji su ih videli osetili su oreol ljubavi koji ih je okruživao dok su bili zajedno i to ih je obradovalo. A opet, radost tog para nije bila potpuna, jer u njenom srcu nalazila se senka. Tu senku je u svet izgovorila Babuška jedne noći, umotana zbog hladne večeri u skerletnu flanelsku pižamu.

„Harane, želim da rodim dete.“

Deda Haran se zagrcnuo vrućom čokoladom.

„Šta?“

„Zbog čega ne možemo imati dete, mužu dragi? Malo, savršeno dete.“

„Ženo, budi ozbiljna. Matori smo mi za decu.“

„Ali, Harane, ovo je Dvanaesta dekada, čuda se svakog dana dešavaju. Ovo je doba mogućeg, tako nam govore, pa je onda i to moguće za nas, zar ne? Reci mi, čoveče moj, želiš li dete?“

„Pa... to bi bilo divno, ali...“

„Mužu, to je ono za šta živim! Ah, biti supruga jeste divno, ali biti i majka! Harane, reci mi, ako budem pronašla način da rađamo, hoćeš li pristati da imamo dete? Hoćeš li?“

Pomislivši, pogrešno, da je to samo prolazni hir novopečene mlâde, Deda Haran je spustio šolju, preturio se na krevet i promumlao: „Naravno, najdraža, naravno.“ Ubrzo je zaspao. Babuška je sedela u krevetu sve dok nije svanulo. Oči su joj bile ozarene i svetlucave kao granat.

12

Malo je šta u Bespuću izmicalo pažnji Limala i Tasmin Mandele. Pre nego što je i sam Doktor Alimantando, obuzet algebrom u svojoj sobi za osmatranje vremenskih prilika, okrenuo tamo optikon, blizanci su spazili oblak dima na rubu druge polovine sveta iza šina. Pohrlili su da jave Doktoru Alimantandu. Posle venčanja njihovog biološkog dede, Doktor Alimantando je postao daleko pogodnija dedovska pojava, deda pomalo nalik na čarobnjaka, ljubazan, ali donekle i strašan. Doktor Alimantando je čuo kako Limal i Tasmin kloparaju uz zavojito stepenište i bi mu milo. Baš je uživao u ulozi dede.

Kroz optikon, oblak prašine poprimio je oblik šarene gusenice, koja se posle uvećanja pretvorila u kamion i dve prikolice, u veoma brzom vožnji preko suve ravnice.

„Gledajte“, reče Doktor Alimantando pokazavši na ekran displeja. „Šta tamo piše?“

„ROTEH“, reče Limal, u kojem su klijale klice racionalnosti.

„Lotjanino Srce: Genetsko obrazovanje“, reče Tasmin, podjednako prokleta misterijom.

„Da pođemo u susret tom Lotjaninom Srcu, važi?“ predloži Doktor Alimantando. Deca ga uzeše za ruke, Limal za desnu, Tasmin za levu, i povukoše niz strme, zavojite stepenice, pa napolje na vrelo sunce u četrnaest i četrnaest. Ostali stanovnici stigli su pre njih, ali bez svog počasnog poglavara nisu znali šta da rade, pa su nesigurno stajali u blizini; pomalo i sa strahopoštovanjem, zbog reči ROTEH na prednjoj strani šarenog traktora. Ogromna obla žena sa licem nalik na krompir pružala im je posetnice.

„Dobro došli u Bespuće“, reče Doktor Alimantando, poklonivši se po propisu. Deca su oponašala njegov postupak.

„Alimantando.“

„Drago mi je što smo se upoznali“, reče krupna žena. Govorila je sa neobičnim naglaskom koji niko nije mogao sa sigurnošću da prepozna. „Lotjanino Srce: genetski inženjer, konsultant za hibridizaciju, ROTEH-ov službenik za eugenično obrazovanje. Hvala.“ Ona nakloni glomazno telo Doktoru Alimantandu, Limalu, pa Tasmin. „Samo nešto“, reče ona, „ovo mesto ne vidi se ni na jednoj karti... sigurni ste da ste registrovani u Birou za razvoj?“

„Pa“, reče Doktor Alimantando, „ovaj...“

„Nije važno“, grmnu Lotjanino Srce. „Stalno nailazim na takve slučajeve. Srediću to sa momcima u Porcelanskoj planini kada se vratim. Stalno se dešava, ali nije to moja stvar. Evo...“ Ona svakome pruži po posetnicu i povika glasom nalik na grmljavinu: „Kartice koje imate daju vam pravo na jednu besplatnu posetu, uz čašu vina, Putujućoj genetsko-obrazovnoj predstavi Lotjaninog Srca: sva čuda današnje biotehnologije na raspolaganju su vam, besplatno, zahvaljujući velikodušnosti ROTEH-ovog Veća za regionalni razvoj. Dođite, dođite, povedite porodicu, stari i mladi, veliki i mali, hodite svi da vidite kako ROTEH može da pomogne vašoj plantaži, vrtu, voćnjaku, pašnjacima, stoci, živini, domaćim životinjama i rastinju, sve u Velikoj šarenoj predstavi biotehnologije. Vrata se otvaraju u dvadeset sati. Prvih deset dobijaju besplatne ROTEH-ove značke, nalepnice i plakate. Šešire za dečicu, a svako dobija besplatno čašu vina. Onda“, dodade ona, sa sjajem u oku, „onda ću vam pokazati kako ga pravim.“

U dvadeset sati, svaki muškarac, žena i dete Bespuća stajali su u redu ispred putujuće predstave Lotjaninog Srca. Traktor i dve prikolice nekako su se rasklopili u pupoljak šarenog platna i blistavih neonskih svetiljki. Privezan helijumski balon lebdeo je stotinu metara visoko i vukao dug barjak na kojem su bila ispisana čudesa Putujuće genetsko-obrazovne predstave Lotjaninog Srca. Iz zvučnika je navirala brza muzika od koje su stopala sama cupkala. Svi su bili veoma uzbuđeni, ne zbog moguće koristi za njihova mala imanja (Rael Mandela je bio sve zabrinutiji zbog pražnjenja njegove banke klica i time izazvanog međusobnog ukrštanja stoke u gradu), već zbog toga što je u mestu od deset kuća, gde je čak i dolazak nedeljnog voza događaj, prispeće putujuće predstave bilo nešto tek jedva manje vredno strahopoštovanja od mogućnosti da Panarh i svi anđeli Pet Nebesa promarširaju iznad Bespuća uz zvuke svirala i doboša.

U dvadeset i dvadeset, Lotjanino Srce otvorila je širom vrata i ljudi su pokuljali unutra u masi koja se gurala i laktala. Svi su dobili po torbu mešanih ROTEH-ovih sitnica; imajući u vidu malobrojno stanovništvo Bespuća, ograničenje na prvih deset bilo bi nepravedno. Sa čašom vina u ruci, ljudi su gledali čudesa ROTEH-ove genetske nauke. Bili su zapanjeni hormonima plodnosti koji su omogućavali kozi da ojadi čak i do osam jarića odjednom; čudili se kompletima za kloniranje pomoću kojih su se živi pilići odgajali iz običnih ljustaka, jaja i perja; govorili „oh“ i „ah“ pred ubrzivačima rasta koji mogu da dovedu svako živo stvorenje, biljku ili životinju (čak i ljudsko biće, rekla je Lotjanino Srce), do pune zrelosti za nekoliko dana; s nevericom gledali veštački stvorene bakterije koje mogu da jedu kamen, prave plastiku, leče biljne bolesti, stvaraju metan i proizvode gvožđe od peska; kolačili oči u aparaturu za vrenje Lotjaninog Srca, veliki džak od plavog veštačkog mesa koji je vario sve oblike otpadaka domaćinstva i krvario iz bradavica crnim vinom, belim vinom ili ružicom, po želji; i bojažljivo su i obazrivo ulazili u zamračenu sobu sa oznakom Čudovišne mešavine, tobože preneraženi genetskim mešavinama koje su vrebale, rikale ili puzale u svojoj zaštićenoj sredini. Opremljeni narandžastim papirnim kapama sa rečju ROTEH i crnim simbolom ognjenog točka sa devet žbica, Limal, Tasmin i Džoni Staljin ostali su tamo satima, zadirkujući agapante da škljocaju čeljustima širokim čitav metar i zmajeve da izbacuju male kugle veštičje vatre. Konačno je Lotjanino Srce lično morala da ih izbaci kada je zatekla Limala i Tasmin kako pokušavaju da proguraju Džonija Staljina kroz gasnu komoru u rashlađeni kavez pirana-šišmiša.

Ljudi su ostali do kasno, veoma kasno za seljane koji ustaju i ležu sa suncem. Pitali su, naručivali, tovarili puna naručja besplatne literature, koje je bilo u izobilju, i ispijali čašu za čašom izvrsnog crnog vina, belog vina i ružice Lotjaninog Srca. Rael Mandela je kupio čitavo pakovanje plazme za klice („garantovano snažnije i

zdravije“, rekla je Lotjanino Srce) da bi popunio zalihe na izmaku. Braća Galačeli, sa previše crnog, belog i ružice u sebi, pitali su Lotjanino Srce da li bi za svu trojicu mogla da stvori istu ženu, savršenu u svakom fizičkom detalju. Lotjanino Srce ih je uz smeh izbacila iz svoje kancelarije, ali rekla im je da se vrate posle predstave ukoliko požele da probaju koliko je savršeno njeno obilato meso. Gospodin Jerihon i njegovi Egzaltirani Preci upustili su se s njom u stimulativan, uzvišen razgovor duži od jednog sata, Meredith Modra Gora kupio je malo bakterijskih tretmana za svoj krompir, porodice Tenebre i Staljin pribavile su raznovrsne sojeve ogromnih i gnusnih puževa koje će pustiti jedni drugima u baštu, Persida Dronjak je poručila kućnu vinariju koja proždire otpatke (iako ju je Velika šarena biotehnološka predstava žalosno podsećala na Vazdušni bazar zapanjujuće Perside Dronjak), a poslednja od svih došla je Babuška.

Svi neoni su se pogasili, nadstrešnica i šareni šatori sklapali su se natrag u prikolice, braća Galačeli nepotrebno su se motala pod jednom pumpom na vetar, a zvezde snažno sijale kada je Babuška došla Lotjaninom Srcu.

„Madam, videla sam vaše divote i čudesa, i da, sve je to zaista divotno i čudesno, šta sve danas može da se uradi, ali pitam se, madam, da li je moguće da mi sva ta nauka i tehnologija daju ono što najviše želim na celom svetu, a to je dete.“

Lotjanino Srce, velika majka-zemlja od žene, zagleda se u Babušku, sitnu, žilavu poput pustinjačkog vrapca.

„Gospo, ne postoji nikakav način da rodite dete. Nikakav. Ali to ne znači da ne možete da ga dobijete. Moraće da se začne izvan tela, i to bih mogla da izvedem podešavanjem jedne od posteljica koje držim u zalihama, goveđe, verovatno; krave su se obično koristile kao surogat-majke, znate li to? Mogla bih da oplodim jaje in vitro, to je elementarna stvar, mogli biste to čak i sami; trebalo bi da budem u stanju da pronađem negde u vama jaje; ukoliko ne uspem, mogla bih da uzmem malo ćelijskih uzoraka... da li je vaš muž još potentan?“

„Molim?“

„Da li bih od njega mogla da dobijem uzorak sperme, gospo?“

„To mora on da kaže. Ali recite mi, je li moguće da dobijem dete?“

„Sasvim. Genetski, ono će biti vaše, iako nipošto nećete moći da ga nosite u sebi. Ako želite da to učinite, dođite sutra kod mene, u devetnaest, u mužem.“

„Madam, pravo ste blago.“

„Samo radim svoj posao.“

Babuška se iskrala u noć, a braća Galačeli su se iskrala iz noći. Niko nije primetio dolazak i odlazak.

Isto tako, niko nije tri dana kasnije video kako Babuška nosi kući posteljicu u Beldenovoj tegli.

„Mužu Harane, imamo naše dete!“ uzdahnula je i skinula diskretni pokrov da bi otkrila nešto crveno što je pulsiralo u staklenoj tegli.

„Taj, taj, taj... pobačaj, jeste naše dete?“ grmnu Haran Mandela posegnuвши za stamenim štapom da razbije tu nečistu stvar. Babuška se ispreči između razjarenog muža i vlažne, coktave veštačke materice.

„Harane Mandela, mužu, ovo je moje dete, koje mi je draže od svega na ovom svetu, i ako samo pipneš ovu teglu bez mog pristanka, otići ću i nikad se neću vratiti.“

Odlučnost Dede Harana bila je pokolebana. Štap mu je drhtao u ruci. Babuška je stajala pred njim, mala i prkosna kao kos. Smirila ga je pevušenjem.

„Biće prelepa, naša kći, plesaće, pevaće, ulepšaće svet svojom lepotom, ta naša kći; dete Harana i Nastasje Tjurišćeve Mandele.“ Deda Haran vrati štap na

njegov držač i ode u krevet. Na prozoru, gde je svetlost svitanja mogla da je hrani, posteljica je podrigivala i pulsirala.

Ali Babuškinu ponoćno šunjanje nije prošlo sasvim neprimećeno. Pošto su čuli da Staljinovi od Lotjaninog Srca poručuju ogromne i gnusne puževe, Tenebre su neprestano bili na straži zbog mogućih puževskih pohoda njihovih neprijatelja. U noći kada je Babuška došla u posed blastocita, Ženevjev je pazila na puževe. Videla je staricu i zavežljaj u njenom naručju i shvatila, zahvaljujući sigurnoj i neporecivoj spoznaji, pravu prirodu Babuškinog posla sa Lotjaninim Srcem. A njeno rođeno srce poludelo i je prepuklo od zavisti.

Ženevjev Tenebre nije verovala svom mužu. Nije mu verovala zato što je odbijao da joj dâ dete, dete koje bi vezalo porodicu u čvrst Gordijev čvor bliskosti, dete koje bi je izjednačilo sa tim prokletim snobovima Staljinovima, i čime uopšte i imali da se toliko prokleta ponose kada im je sin jedinac samo debeli, starmali govнар, prgav i toliko razmažen da je gotovo upropašćen? Dete bi pružilo Ženevjev Tenebre sve što je želela, ali Gaston Tenebre joj ga nikada ne bi dao.

„Dete, dete, želim samo dete, zašto nećeš da mi ga daš?“ zvala je svakodnevno i svakodnevno je Gaston Tenebre pronalazio neki slab izgovor, tanak papir izmišljotina koje su se svodile na sebičnost, da, sebičnost, čistu i prostu, a sada ova babuskera, matora, udata Mandela, sasušene materice, ima dete koje fizički ne može da nosi, a ona, sa matericom plodnom poput Crnice Oksusa, nema seme koje bi u njoj prokljivalo; to nije pošteno, ne, nimalo, a onda joj se javi zamisao, dok se krila u patuljastom žbunju matoke i pazila na puževe, zamisao, strašna divna zamisao.

Sledećeg jutra, dok je čitavo naselje mahalo Lotjaninom Srcu i pratilo je pri polasku natrag prema Porcelanskoj planini, gde će njihovom gradu isposlovati zvaničan ROTEH-ov blagoslov, Ženevjev Tenebre je klisnula u dograđeni deo kuće Mandela gde su stanovali Babuška i Deda Haran. Posteljica je drhturila i pulsirala na prozorskom pragu. Prišla joj je sa gađenjem i odlučno. Iz torbe je izvukla teglu za biološko održavanje koju je njenom mužu dao Rael Mandela. Nekoliko minuta prljavog posla u ribljem smradu i ponovo je nestala u oblaku prašine i krivice, sa teglom stitnutom uz srce, dok se majušni blastocit unutra slepo i blede prevrtao. Da nedostatak fetusa ne bi bio primećen, zavukla je u veštačku matericu nedozreli mango.

Čim se slegla prašina od odlaska Lotjaninog Srca, Ženevjev Tenebre je pokucala na vrata Marje Kvinsane.

„Dobro jutro, gospođo Tenebre“, reče Marja Kvinsana, oštra i profesionalna u zelenom plastičnom kombinezonu. „Posao ili zadovoljstvo?“

„Posao“, reče Ženevjev Tenebre. Ona stavi teglu za održavanje na operacioni sto. „Ovo je dete koje je za mene napravila Lotjanino Srce. Nije imala vremena da mi ga sama usadi, ali rekla je da biste vi bili kadri za to.“

Operacija je potrajala deset minuta. Kada su završile sa čajem i karamelama, Ženevjev Tenebre je šmugnula kući svom uobraženom i sitničavom mužu. Osećanje krivice je sasvim nestalo, odagnano zgodnim instrumentima Marje Kvinsane. U džepu njene suknje zveckala je teglica imunopotiskivača koji će joj pomoći da ne odbaci fetus; zamišljala je da oseća kako se u materici ukradeno dete već rita i proteže. Nadala se da će biti devoјčica. Pitala se kako da saopšti mužu. Biće zanimljivo posmatrati izraz na njegovom licu.

Rael Mandela se plašio da će mu deca izrasti u divljake. Tri godine su trčala nedužna i beslovesna poput pilića, ukруг, po malenom gradu Bespuću. Bio je to jedini svet koji su poznavala, širok poput neba, a opet tako tesno omeđen da je jedan trogodišnjak mogao da ga čitavog oprtrči za manje od deset minuta. Da postoji neki drugi svet i nebo, pa čak i svet izvan neba, sve to puno ljudi i istorije, blizancima nikada nije palo na pamet. Vozovi koji su zahuktalo dolazili i odlazili u neredovnim intervalima dolazili su odnekud i odlazili nekud, ali od pomisli na to nekud, deca su osećala uznemirenost i nelagodnost. Volela su svoj svet, mali i udoban kao jorgan na krevetu. A ipak je Rael Mandela insistirao da saznaju stvari o tim drugim svetovima. „Obrazovanje“, tako se zvao taj proces, i obuhvatao je žrtvovanje čitavih prepodneva koja su mogla mnogo korisnije da se upotrebe za slušanje Doktora Alimantanda, koji je bio ljubazan, ali ne i naročito vičan komunikaciji, ili gospodina Jerihona, koji je tako mnogo znao o svetu da je to bilo zastrašujuće, ili za učenje čitanja iz majčinih divnih slikovnica koje su pripovedale o danima kada su ROTEH i Sveta Katarina sazdali svet.

Limal i Tasmin ostali su poletni divljaci. Daleko su više voleli da provode dane zagorčavajući život debelom Džoniju Staljinu blatom, vodom, izmetom i neponovljivim akrobatskim podvizima na skelama pumpi za vodu. Ipak, Rael Mandela je nepokolebljivo tvrdio da njegova deca neće izrasti u pogrbljene robove lopate, tupa poput starih čizama. Imaće sve ono što on nije mogao da ima. Svet će biti njihova igračka. Pokušao je da u njima podstakne uzbuđenje zbog učenja, ali njih je čak i Genetsko-obrazovna predstava Lotjaninog Srca ostavila hladne. To jest, sve do dana kada je u grad stiglo Putujuće vrelo znanja i obrazovna atrakcija Adama Bleka.

U noći uoči dolaska velikog zabavljača, na istočnom horizontu je pucketao i svetlucao srebrni i zlatni vatromet. U Bespuću nije ostalo mesta nikakvoj sumnji da mu se sprema veliki trenutak. Sledećeg jutra, voz bez voznog reda ušao je u sklepanu stanicu Bespuća i nezvanični šef stanice, Radžandra Das, mahanjem ga je uputio na bočni kolosek. Stajao je tamo, izbacivao oblake pare i treštao živahnom muzikom iz zvučnika postavljenih na lokomotivi dok su se ljudi okupljali da vide šta je sad to došlo.

„Putujuće vrelo znanja i obrazovna atrakcija Adama Bleka“, pročitao je Radžandra Das drečava oglasna slova nafarbana crvenom i zlatnom bojom na lokomotivi i vagonima. Pljunuo je u prašinu. Muzika je i dalje svirala. Vreme je prolazilo. Vazduh se zagrevao. Ljude je počelo da zamara čekanje na vrućini. Ženevjev Tenebre se umalo nije onesvestila.

Iznenada se istovremeno začuše fanfare i šikljanje pare, od čega svi poskočiše.

„Dame i gospodo, momci i devojke, jedinstveni... Adam Blek!“ zaurla neki glas, koji je zazvučao neobično mehanički. Iz vagona se spustiše stepenice. Neki visoki, elegantni muškarac stupi napred. Imao je na sebi tamni frak i pantalone sa trakom od pravog zlata. Oko vrata mu je bila vezana crna tanka kravata, a na glavi je imao ogroman okrugao šešir. Nosio je pozlaćeni štap, a oči su mu svetlucale kao crna smola. I naravno, imao je brkove tanke poput linije povučene olovkom. Bilo je teško zamisliti ikoga ko bi više ličio na Adama Bleka. Postarao se da ga svi dobro pogledaju. Onda je povikao: „Dame i gospodo, pred sobom vidite najveću riznicu ljudskog znanja: Putujuće vrelo i obrazovnu atrakciju Adama Bleka. Istorija, umetnost, nauka, priroda, čudesa zemlje i neba, divote nauke i tehnologije, priče o čudnim mestima i dalekim zemljama, gde se čuda svakodnevno zbivaju, sve je to unutra. Pogledajte moćna dela ROTEH-a iz prve ruke kroz Optikon po patentu Adama Bleka; počujte priče misterije i mašte Adama Bleka, sa sve četiri strane

globusa; čudite se najnovijim dostignućima nauke i tehnologije; divite se vozu, da, upravo ovom vozu, koji sam sobom upravlja, sopstvenim umom; bečite oči na Tupsonijance, pola ljude, pola mašine; učite o tajnama fizike, hemije, filozofije, teologije, umetnosti i prirode; sve to može biti vaše, dame i gospodo, ova riznica drevne mudrosti; vaša za samo pedeset centava, da, pedeset centava, ili za robu koju sami odaberete u istoj vrednosti; da, dame i gospodo, momci i devojke. Adam Blek vam predstavlja svoje Putujuće vrelo znanja i obrazovnu atrakciju!“ Živahni kicoš vešto kucnu štapom po crvenom, zlatnom i zelenom vagonu, a lokomotiva izbaci pet prstenova pare, jedan unutar drugog, i zasvira marševsku muziku zaglušujućom snagom.

Adam Blek otvori vrata svoje zemlje čudesa saznanja i Rael Mandela i njegova bandoglava deca umalo ga ne počistiše s puta na čelu pohoda na obrazovanje. Tajne fizike, hemije, filozofije, umetnosti i prirode nisu uzbuđivale Limala i Tasmin Mandelu. Oni su zijali u Tupsonijance, pola ljude, pola mašine, vrpeljili se od dosade dok je kompjuterizovani voz sa sopstvenim umom pokušavao da ih uvuče u razgovor, pričali i kikotali se za vreme ilustrovanog predavanja Adama Bleka o prirodnim čudima sveta. Ali moćna dela ROTEH-a, koja su videli kroz Optikon po patentu Adama Bleka, naterala su ih da iskolače oči.

Sedeli su u vagonu na tvrdim plastičnim stolicama. Limal je ustanovio da mu stolica škripi ako se ljulja napred-nazad, i upravo je to radio kada se prostorija najednom nađe u mrklom mraku. Pozadi se začuše krici, tamo gde su braća Galačeli sedela iza Perside Dronjak. Tada neki glas reče: „Svemir: poslednja granica“, i vagon najednom ispuniše lebdeće iskre svetlosti. Blizanci pokušahu da ih uhvate i zadrže u rukama, ali svetle mrljice prolazile su im kroz prste. Uskomešana spiralna nebula prođe pravo kroz Limalove grudi. On posegnu da je zgrabi, ali ona izlete kroz zadnju stranu vagona. Jedna zvezda odvoji se od svetlucave galaktičke mreže narastajući u veličini i sjaju sve dok ne ocrtala jasne senke na zidovima vagona.

„Naše sunce“, reče Adam Blek. „Približavamo se svom sunčevom sistemu simuliranom brzinom dvadeset hiljada puta većom od brzine svetlosti. Dok budemo ulazili u sistem svetova, uspoređemo kako biste mogli da osmotrite veličanstvene planete.“ Zvezda je sada bila daleko sunce. Planete su klizile u svečanom mimohodu kugli i prstenova. „Prolazimo kraj spoljnih svetova; oblaka kometa koji okružuje naš sistem, tamo vidite daleku Nemezu, daleku, slabašnu družbenicu našeg sunca, tu je Averno, ovde Haron; Posejdon, to je Uran sa prstenom, Hronos takođe sa svojim prstenovima... evo Jova, najmoćnijeg od svih svetova, ako bi naš svet, koga sada vidite, iza gomile stenovitih asteroida, bio oljušten kao pomorandža i smešten na površinu moćnog Jupitera, ne bi izgledao veći od novčića od pedeset centava... ovo je naš svet, naš dom, vrat ćemo mu se za trenutak, ali najpre da načas posetimo blistavu Afroditu i majušni Hermes, najbliži Suncu, pre nego što budemo obratili pažnju na Matični svet na kojem su nikli ljudi naše zemlje.“

Tačka svetla na rubu prostorije rasprsnu se u sistem dva velika sveta: jedan je bio mutna bela beživotna lobanja, drugi kugla plava kao opal, sa mlečnim mrljama nalik na mermer. Mrtvi beli svet-lobanja projuri kraj posmatrača u zvezdanu daljinu, a blizanci shvatiše da lebde iznad plavog sveta-materice kao dva musava Panarhova serafima. Videli su da je taj zahuktali plavi svet ovenčan srebrnim prstenom, čije dimenzije nisu mogli ni da zamisle.

Žiža holograma se ponovo pomeri i svi jasno videše tanke prečke, nalik na žbice točka bicikla, koje su vezivale svet-prsten sa svetom-sferom.

Malu mračnu prostoriju ispuni strahopoštovanje. Blizanci su sedeli nemi i mirni. Zastrašujuće stvari na nebu toliko su ih potresle da nisu mogli ni da se pomere.

Adam Blek nastavi predavanje. „Pred sobom vidite Matični svet, planetu na kojoj je nikla naša rasa. To je vrlo star svet, neverovatno star. Ljudi nastanjuju naš svet samo sedam stotina godina, a većina je došla pošto je njegovo prilagođavanje čoveku dovršeno pre manje od jednog veka, ali na Matičnom svetu postoje civilizacije stare hiljade i hiljade godina.“ Plavi Matični svet okretao se pod sveznajućim pogledom blizanaca. Dok su njegovi oblacima zastrti pejzaži zamicali u noć, oživljavali su desetinama miliona miliona svetala gradova koji su se prostirali preko čitavih kontinenata. „Stari, stari svet“, pevušio je Adam Blek publici koju je hipnotisao plesom reči, „star i istrošen. I pretrpan. Veoma pretrpan. Ne možete zamisliti koliko je pretrpan.“

Limal Mandela se držao za oca iz straha, jer mogao je to i predobro da zamisli. Mogao je da vidi sve te gole, ćelave ljude nagurane rame uz rame, živi tepih mesa koji diše prebačen preko brda i dolina, planina i ravnica, sve do obale mora. Tu su ljude gurali do pojasa u masnu vodu, gurala ih je sve dublje i dublje maltuzijanska masa u neprestanom rastu, sve dok im voda ne pređe preko glave. Zamišljao je kako taj glomazan globus mesa u eksploziji pada sa neba povučen sopstvenom težinom i mrvi ga svojim mnoštvom.

„Stanovništva ima tako mnogo da su kopnene mase odavno popunjene, a čak ni u velikim gradovima koji plove okeanima tog sveta više nema mesta. Zato su ljudi primorani da se popnu tim žbicama, orbitalnim liftovima, kako bi živeli u gradu-prstenu koji su sačinili oko svog sveta, gde energije i resursa ima u izobilju.“

Žiža projekcije bila je usmerena na srebrni prsten i rastvorila se u uznemirujuću hrpu geometrijskih oblika koji su rasli jedan iz drugog poput kristala. Još bliže, i pojaviše se detalji geometrijskih oblika, ogromnih poput čitavih gradova; cevi, sfere, lepezaste formacije i čudni izraštaji, kocke i iskrivljeni trapezoidi. Najbliže od svih, jasno su se videli providni krovovi, a ispod njih gurale su se i laktale ljudske prilike male poput bakterija.

Oči Tasmin Mandele bile su čvrsto zatvorene i skrivene iza stisnutih prstiju. Sa druge strane njihovog oca, Limal Mandela sedeo je širom otvorenih usta, zgromljen znanjem.

„Ovaj grad se zove Metropolis“, reče Adam Blek. Gospodin Jerihon je u istom trenutku nemo izgovorio ime „Metropolis“. Plašio se donekle da bi mogao da ugleda sebe ispod tog velikog providnog krova, kako sedi pod nogama Paternostera Avgustina. „Uprkos njegovoj veličini, stanovništvo tamo raste tako brzo da mašine koje ga dograđuju svakog sata u svakom danu ne mogu da održe korak sa ekspanzijom. Sada ćemo reći zbogom Matičnom svetu“ – i plavi opalni svet, njegov prsten, satelit-lobanja i natiskani triloni smanjiše se u daleku tačku – „i obratiti pažnju na ono što nam je bliže.“

Sada zemlja naraste pred blizancima i oni ugledaše snežne polove koji su im bili poznati iz atlasa, plava mora opkoljena kopnom, zelene šume, žute ravnice i široke crvene pustinje. Gledali su odozgo na Olimp, toliko se njegov vrh visoko izdizao iznad najviših snegova, i načičkane zemlje Velike doline, pune varoši i gradova. Dok se njihova planeta približavala, ugledali su blistavi mesec-prsten, i tu je počivalo proročko oko, koje je prostoriju ispunilo nerazaznatljivim lebdećim obličjima. Neka su bila toliko ogromna da su im trebali čitavi minuti da prođu prostorijom, neka majušna i zatumbana, neka užurbana poput insekata, tako da su strelovito letela među posmatračima zauzeta svojim malim poslovima; na svima njima negde je pisalo ROTEH.

„Gledajte, sile koje su oblikovale naš svet i stvorile od njega mesto na kojem čovek može da živi. Pre hiljadu godina, neki pametni ljudi, sve sami sveti mudraci,

bez sumnje, predvideli su ovo što ste vi upravo videli, da Matični svet neće moći da izdrži sve te ljude koji će na njemu živeti. Moraju se naći drugi svetovi, ali svi svetovi nadohvat ruke bili su mrtvi i beživotni, čak i ovaj. Da, naša je zemlja bila mrtva i beživotna poput one bele lobanje od sveta koji ste videli pre koji minut. Ipak, ti su mudraci znali da se on može preinačiti tako da život na njemu opstane. Obrativši se različitim vladama država Matičnog sveta, osnovali su ROTEH, Orbitalni štab za daljinsko teraformiranje i kontrolu životne sredine,* i potpuno naoružani naukom i tehnologijom tog doba, radili sedam stotina godina kako bi od ove zemlje stvorili pogodno mesto za čoveka.“

Neki ogroman asimetrični predmet, načičkan malim blistavim prozorima, sa svetim imenom ispisanim slovima koja su, u prirodnoj veličini, sigurno bila visoka dve stotine metara, kliznu prostorijom. Majušne mušice zujale su oko toga i mahnito radile. Limal Mandela je skakao gore-dole na stolici uzbuđen obličjima na nebu.

„Smiri se“, prožišta njegov otac. On potraži majku ne bi li u njoj našao nekoga sa kime bi mogao da podeli toliko uzbuđenje, ali na licu Eve Mandela bio je izraz nerazumevanja. Njegova sestra bila je razrogačena i bezizražajna poput ikone neke svetice.

„Ono što sada vidite jeste nekoliko orbitalnih uređaja pomoću kojih ROTEH održava delikatnu ravnotežu životne sredine našeg sveta. Neki od njih su mašine za kontrolu vremenskih prilika, koje infracrvenim laserima greju oblasti površine planete kako bi generisale razlike u pritisku, pa time i vetrove. Drugi su magnetna superjezgra, 'magnetosi', koji generišu snažno polje što štiti naš svet od bombardovanja nabijenih solarnih čestica i kosmičkog zračenja. Treći su 'vane', orbitalna ogledala koja osvetljavaju mračne noći u nedostatku meseca, neki su orfovi, koji rade direktno na našem svetu, i koliko sada seju život na jalovim površinama, neki su odbojnici koji preusmeravaju kometni led iz oblaka koji smo maločas videli, na samom rubu sunčevog sistema, i donose ga našem svetu kako bi se održala hidrostatička ravnoteža, a neki su 'partaci', zastrašujuće oružje silne razorne moći kojim ROTEH može da brani ovaj krhki svet od napada... spolja. Nekada je njih bilo mnogo više, ali oni su zajedno sa ROTEH-om krenuli prema većim izazovima; da ukrote pakleni svet koji zovemo Afrodita, ali bolje bi bilo da nosi svoje staro ime, Lucifer; da ozelene bezvazdušni mesec Matičnog sveta. A sada, pogledajte ovo...“

Deci se činilo da lete kao velika svemirska ptica svetu oko ramena i vide daleko iza kaskadnog meseca-prstena kako nešto ogromno prilazi svetu, nešto nalik na leptira širokog kilometrima i kilometrima i kilometrima, nešto tako ogromno i složeno da prkosi mašti. Okretalo se nezgrapno, tako da ga je sunce osvetlilo, i blizanci i svi oko njih glasno uzdahnuše kada je najednom bilo obasjano jedro od tri miliona kvadratnih kilometara.

„Jedra dovoljno široka da u njih umotate svet“, šapnu Adam Blek, a onda diže glas do dramatične visine, dok je deklamovao: „Jedrenjak Prezidijuma, koji stiže na ROTEH-ovo orbitalno pristanište. Pre jedne godine i jednog dana otisnuo se iz Metropolis sa milion i tri frtalja kolonista usnulih u stanju zastoja u teretnim mahunama, i njihovo je putovanje sada okončano. Stigli su na naš svet. Za njih će to biti neobično, izvrnuto, zbunjujuće mesto, baš kao i za očeve očeva naših očeva i majke majki naših majki. Neki će umreti, neki će se vratiti kući, neki će propasti i potonuti do društvenog dna, ali većina, kada stigne u prijemne gradove čija su imena

---

* U originalu: *Remote Orbital Terraforming and Environmental Control Headquarters*; prim. prev.

Sletište, Blerio i Beladona, odmeriče svet dugim pogledom i pomisliće da su stigli u raj.“

Bestelesna tačka posmatranja obruši se prema zemlji, dole dole, ponirući sve brže, dok se Limalu i Tasmin nije učinilo da će se razbiti u paramparčad na tvrdom tlu. Zglavci na rukama pobeleše i Babuška vrisnu. Svetla se ponovo popališe. Zrnca prašine lebdela su u zracima lampi. Adam Blek stupi u svetlo i reče: „Time je okončan naš obilazak čudesa zemlje i neba, i sada se još jednom bezbedno vraćamo poznatom, čvrstom tlu.“ Na kraju vagona se otvoriše vrata, propustivši navalu prašnjave sunčeve svetlosti. Ljudi su vrlo tiho izlazili u koloni na popodnevno sunce.

„Pa, šta mislite o tome?“ reče Rael Mandela svojoj deci. Ne odgovoriše mu. Bila su utonula u sopstvene misli.

Glava Limala Mandele bila je puna planeta u padu, nabreklih od čovečanstva, točkova svetlosti širokim hiljadama kilometara, naizgled anarhičnih gomila oblička koja svejedno pokreću svet kao podmazan časovnik, i njegov racionalni deo posegnuo je napolje i prigrlio sve što je video. Shvatio je da i ljudska i materijalna vasseljena funkcionišu u skladu sa osnovnim principima i da, ukoliko se ti principi mogu spoznati, onda se spoznati mogu i čitave vasseljene materije i uma. Prigrlio je Veliku Promisao i video je u minijaturnim kopijama gde god bi mu se pogled zaustavio. Sve se moglo shvatiti, sve se moglo objasniti; nije bilo više misterija, sve je pokazivalo unutra.

Tasmin Mandela je isto tako posmatrala čudesa zemlje i neba, ali radije je odabrala stazu misticizma. Videla je da svaki organizacioni poredak poštuje više poretke, dok oni, opet, poštuju poretke daleko veće i izuzetnije inteligencije u uzlaznoj spirali svesti na čijem vrhu sedi Bog Panarh Nedokučivi: Neizgovorljiv i Nečujan kao Svetlost, čije se promisli samo mogu nagađati u Njegovim otkrovenjima koja klize kao neki slatki destilat niz zavoje helikoide svesti. Sve je pokazivalo napolje i uvis.

Rael Mandela nije mogao da zna šta je učinio svojoj deci, ni u trenutku njihovog rođenja, kada ih je prokleo svojom porodičnom kletvom, niti zahvaljujući klijanju tog ukletog semena u Holografijumu Adama Bleka. Blizanci su izgledali impresionirano. Možda su naučili nešto vredno. Ako se korenje učenja primilo u njima, onda je dobro investirao dve bačve jagoda i pile koje je potrošio na obrazovanje svoje dece.

U noći petka, 21. avgustembra, u dvadeset i dvadeset, Babuška je skočila usred jedne od njihovih beskrajnih igara rečima baš kada je Deda Haran hteo da stavi „zoomorf“ kao trosložnu reč, i uskliknula: „Vreme je! Vreme je! Moja beba, o moja beba!“ I jurnula je u sobu gde je posteljica pulsirala, pumpala i nadimala se dan za danom, sat za satom, dve stotine i osamdeset dana, 7520 sati, u veliku loptu modrocruvenog mesa.

„Šta je bilo, cvetu srca moga?“ uzviknu Deda Haran. „U čemu je stvar?“ Ne dobivši odgovor, on požuri u sobu i zateče svoju ženu kako stoji sa rukama na ustima i zuri u posteljicu. Veštačka materica je podrhtavala i grčila se, a soba je bila puna gnusnog zadaha raspadanja.

„Vreme je!“ zavrflja Babuška. „Moja beba je stigla! Naša beba! O, Harane! Mužu.“

Deda Haran onjuši smrdljivi vazduh. Potočić crnog fluida bio je istisnut iz posteljice i uprljao je hranljivu tečnost. Srce mu se steže od slutnje velikog zla.

„Napolje“, zapovedi on Babuški.

„Ali, Harane... naše dete! Ja, majka, moram biti sa svojim detetom.“ Ona pruži ruke prema mesnatoj gnusobi na prozorskom pragu.

„Napolje. Ja, tvoj muž, zapovedam to!“ Deda Haran zgrabi svoju ženu za ramena, okrenu je oko ose i izgura kroz vrata, da bi ih zabravio za sobom. Užasno podrigivanje sada je u erupcijama dopiralo iz posteljice koja se grčila. Deda Haran joj priđe sa strepnjom. Kucnu po tegli. Posteljica se oglasi žalosnim cviljenjem, poput gasa koji kulja pod visokim pritiskom. Mehurići proključaše na površini Beldenove tegle i rasprsnuše se, zapahnuvši sobu zagušljivim smradom. Deda Haran prekri usta i nos maramicom, pa bocnu matericu olovkom. Posteljica se zgrči i, sa zvukom cepanja, podrigivanja, rasprši ogavnu sivu sluz u vazduh. Ispljunu bujicu gnusnog crnog fluida isprekidanu zagušljivim prdežima, a onda se pokida po sredini i lipsa. Zadržavajući vazduh da ne bi povratio, Deda Haran poče da čačka olovkom po ostacima u raspadanju. Nije bilo nikakvog znaka da je unutra ikada bilo deteta. Pronašao je nekakve trule crne komade nečega što je ličilo na ljusku manga. Zadovoljan što deteta nema, ni živog ni mrtvog, on izađe iz sobe i zaključa je za sobom.

„Strašna, svetogrдна stvar dogodila se ovde večeras“, reče on svojoj ženi. „Dok sam ja živ, niko neće ponovo ući u tu sobu.“ On priđe ulaznim vratima i baci ključ u noć što je dalje mogao.

„Moje dete, Harane, moje dete, je li živo, je li mrtvo?“ Babuška proguta knedlu. „Je li... ljudsko biće?“

„Nikada nije ni bilo nikakvog deteta“, reče Deda Haran, zagledan pravo ispred sebe. „Lotjanino Srce nas je prevarila. Materica je bila prazna. Potpuno prazna.“ Tu i tada on je prekršio zavet koji mu je žena nametnula i otišao u Persidin BAR da se uvošti od pića.

Tačno u trenutku kada je Babuška skočila i ostavila igru, Ženevjev Tenebre osetila je u sebi neizdrživ bol. Oglasila se prigušenim jecanjem i stenjanjem, znajući da je došlo vreme.

„Najmilija, nešto nije u redu?“ reče Gaston Tenebre iz svoje stolice kraj vatre, gde je uveče sedeo, pušio nargile i sanjario o slatkoj preljubi.

Ženevjev Tenebre se presamiti od nove kontrakcije.

„Dete“, šapnu ona. „Dolazi.“

„Dete“, reče Gaston Tenebre. „Kakvo dete?“

Ženevjev Tenebre se osmehnu uprkos bolu. Namerno je krila trudnoću devet meseci, u iščekivanju ovog izuzetnog trenutka.

„Tvoje dete“, šapnu ona. „Tvoje dete, idiote uobraženi.“

„Šta?“ grmnu Gaston Tenebre, hiljadu kilometara odatle, visok i beskoristan poput vlažne trske.

„Prešao si se, mužu. Tvoje dete... uskraćivao si mi... uskraćivao i ostavljao me... da... čekam, pa sam tako i ja tebe ostavila da čekaš i sada... čekanju je kraj.“ Ona glasno uzdahnu kada je prože novi bol. Gaston Tenebre uzvrteo se i uzmahao kao mala, jadna ptica u staklenoj bašti. „Vodi me Kvinsani... Marji Kvinsani.“

Prikupila je ono malo preostalog dostojanstva i prišla vratima. Tada je protrese najžešći niz kontrakcija.

„Pomozi mi, svinjo beskorisna“, zastenja ona i Gaston Tenebre priđe i pomože joj da po hladnoj tamnoj noći dođe do zubne i veterinarske klinike „Kvinsana“.

Ženevjev Tenebre pomisli da lice Marje Kvinsane koje se nadnosilo iz postanestetičke umrtvljenosti prilično liči na lice lame. Ta zaglušujuća misao kružila

je u superprovodničkom kolu njenog uma sve dok joj se beba, spakovana kao poklon, nije našla u naručju, a onda se svega setila.

„Nije mnogo teže od pomaganja pri jarenju koze“, reče Marja Kvinsana, čije je lice lame bilo ozareno osmehom. „Ali mislila sam da je ipak najbolje da te uspavam.“

„Gaston, gde je Gaston?“ upita Ženevjev Tenebre. Kozje lice njenog muža nagnu se blizu njenog.

Reče joj poverljivim šapatom: „Razgovaraćemo kada budemo nasamo.“

Ženevjev Tenebre se odsutno osmehnu, njen muž je bio važan koliko i obična muva zunzara. Važno je bilo da je u njenom naručju dete, njeno dete; zar ga nije sama rodila, nosila ga u sebi devet meseci, učinila ga delom sebe na gotovo pola godine?

„Arni Nikolodea“, šapnu ona. „Mala Arni.“

Kada je u Hotelu/Železnici Vitlejem Ares pukao glas o iznenadnom rođenju trećeg prirodnog građanina Bespuća, Persida Dronjak je objavila da kuća časti pićem, bilo je zdravica i veselja za sve osim za Dedu Harana, koji je potpuno shvatio, dok se noć pretvarala u jutro, šta mu je učinjeno. Takođe je shvatio da ništa ne bi mogao da dokaže.

„Nije li čudno“, prokomentarisao je Radžandra Das, govornik zahvaljujući kukuruznom pivu i vinu iz hotelske mešine za vrenje, „da bebu nije dobio par koji ju je želeo, da bi je dobio par koji je nije želeo?“ Svi su to smatrali jezgrovitim rezimeom.

15

Radžandra Das je nekada živeo u rupi ispod Glavne stanice Meridijan. I dalje je živeo u rupi: u Velikoj pustinji. Radžandra Das je nekada bio knez ljudi iz slivnika, skitnica, prosjaka, tumarala, gundi i propalica. I dalje je bio knez ljudi iz slivnika, skitnica, prosjaka, tumarala, gundi i propalica. Niko drugi nije mogao da mu konkuriše za tu čast. Previše lenj za zemljoradnju, živeo je zahvaljujući svojim vijugama i milostinji suseda, magijski ulivao obnovljenu čilost u njihove pokvarene kultivatore i nepouzdanu aparatu za praćenje sunca, pomagao Edu Galačeliju u konstrukciji mehaničkih aparata od male praktične vrednosti izuzev kada je u pitanju trošenje vremena, kojeg je bilo na pretek. Jednom je popravio lokomotivu Železnice Vitlejem Ares: Klase 19, sećao se; dohramala je u Bespuće sa rđavo podešenim tokamakom. Kao da se vratio u stare dane. U napadu nostalgije, umalo nije zamolio mašinovođe da ga povezu: u Mudrost, blistavi san njegovog srca.

Onda je pomislio na stražara koji ga je izbacio iz voza, na nedaće, bolne udarce i rad, naporan rad koji bi ga čekao na takvom putovanju. Bespuće je bilo mirno, Bespuće je bilo izolovano, ali Bespuće je bilo udobno i tu se plod mogao ubrati sa drveta. Ostaće ipak još malo.

O zimskoj ravnodnevisi, dok je sunce stajalo nisko nad horizontom, dok se crvena prašina presijavala mrazom, Adam Blek se vratio u Bespuće. Njegov dolazak su od zime umorni zemljoradnici dočekali sa dobrodošlicom kao da je stiglo proleće.

„Pridite, pridite“, drao se on. „Putujuće vrelo znanja i obrazovna atrakcija Adama Bleka još jednom“ (i tu je udario pozlaćenim štapom po malom kamenom bloku da bi naglasio značaj rečenog) „predstavlja vam čudesa sa sve četiri strane sveta u sasvim novoj“ (tras tras) „predstavi! Uključujući, za vaše zadovoljstvo i uživanje, dame“ (tras) „gospodo“ (tras) „momci“ (tras) „i devojke, neviđeni novitet, Anđela iz Kraljevstava Slave! Zarobljenog u Nebeskom Cirkusu, pravog, istinskog, stoprocentnog anđela!“ (tras tras) „Da, pridite, pridite, dobri građani, samo pedeset

centava za pet minuta sa ovim čudom našeg doba; pedeset centava, dobri ljudi, možete li zaista dopustiti sebi da ne prisustvujete ovom jedinstvenom fenomenu?“ (tras tras?) „Ako biste bili tako ljubazni da stanete u red, vremena ima dovoljno za svakoga.“

Radžandra je okasnio na predstavu. Udobno je spavao kraj svoje vatre kada je voz Vrela stigao i zahvaljujući tome, morao je da stoji na hladnoći duže od jednog sata pre nego što je došao na red.

„Samo jedan?“ upita Adam Blek.

„Ne vidim nikog drugog.“

„Onda, pedeset centava.“

„Nemam pedeset centava. Primete dva saća?“

„Dva saća, može. Pet minuta.“

U vagonu je bilo toplo. Crne draperije prekrivale su prozore i šaputale pomerane vrelinom vazduhom iz ventilatora. U središtu vagona nalazio se velik i težak čelični kavez, krajnje čvrst, bez vrata ili brava. Na trapezu koji je visio sa tavanice kaveza sedelo je melanholično stvorenje za koje je Radžandra Das trebalo da poveruje da je anđeo, iako nije bilo ni nalik anđelima o kojima ga je na svom pobožnom kolenu učila njegova draga, pokojna majka.

Imalo je lice i telo izuzetno lepog mladića. Ruke i noge bile su mu od metala spojenog zakivcima. Kod ramena i bokova, meso je bilo stopljeno sa metalom. Nije bilo vidljivih granica između kože i čelika. Radžandra Das je video da to nije puki spoj čoveka sa veštačkim protezama. Ovo je bilo nešto sasvim drugačije.

Sjajni plavi oreol ocrtavao je anđela i predstavljao jedino osvetljenje u crnom, toplom vagonu.

Radžandra Das nije znao koliko je stajao i zurio pre nego što je anđeo izdužio mehaničke noge u štule i sišao sa trapeza. Teleskopski je poprimio ljudsku visinu i pribio lice uz rešetke, oči u oči sa izbuljenim Radžandrom Dasom.

„Ako imaš samo pet minuta, predlažem da me nešto pitaš“, reče anđeo uzbuđljivim kontraaltom.

Čarolija zurenja bila je razbijena.

„Auul!“ reče Radžandra Das. „Kakvo si ti to stvorenje?“

„To je obično prvo pitanje“, reče tobožnji anđeo, umoran od davno uspostavljene rutine. „Ja sam anđeo, serafim Petog Reda Nebeske Vojske Anđela, sluga Blažene Gospe od Tarzisa. E sad, da li želiš da zamolim Našu Gospu nešto za tebe ili druge, ili da prenesem tvoju poruku dragim pokojnicima s one strane vela smrti? To je obično drugo pitanje.“

„E pa, moje nije“, reče Radžandra Das. „Svaka budala može da vidi da nećeš nikud prenositi nikakve poruke, ne dok si u tom kavezu i dok nastupaš za gospodina Adama Bleka. Ne, ono što ja hoću da znam jeste, do đavola, kakva si ti to vrsta anđela, gos'n, jer mene su uvek učili da su anđeli kao gospe sa dugom kosom, lepim krilima, sjajnim odorama i tako to.“

Anđeo napući usta zbog te sitne uvrede.

„Do đavola, danas više nema dostojanstva. U svakom slučaju, to je treće pitanje koje postavlja većina smrtnika. Od tebe sam očekivao više, pošto si propustio pitanje broj dva.“

„Pa, kako bi onda bilo da odgovoriš na pitanje broj tri?“

Anđeo uzdahnu.

„Gledaj, smrtniče.“

Iz njegovih leđa rasklopiše se dve sklopive helikopterske elise. Kavez je bio premali da bi dozvolio rotorima da se potpuno otvore, i anđeo je sa oklembešenim elisama izgledao još jadrnije i beskorisnije.

„Kрила. A što se tiče pola.“ Oreol anđela zatreperi. Neobična nabreknuća pojaviše se i počеше da mu se pomeraju pod mesnatim delovima. Crte lica stopišе mu se i potekoše kao kišnica sa krova. Potkožne izbočine spojiše se, očvrstnuše i stvoriše nov telesni pejzaž. Radžandra Das tiho zviznu od divljenja.

„Lepe sise. Znači, i jedno si i drugo.“

„Ili niti jedno, niti drugo“, reče anđeo i ponovi trik sa facijalnim stapanjem, pretvorivši se u izuzetno lepu mladu osobu neodređenog pola. Sada zavrеđujući svoju zamenicu, ono uvuče elise rotora u leđa i osmehnu se neutešnim osmehom. Radžandra Das oseti kako mu se igla saučešća zabada u srce. Znao je kako je to kada se neko nalazi na mestu koje nije sam odabrao. Znao je kako izgleda kada se život popiša na nekoga.

„Još nešto, smrtniče?“ upita anđeo umorno.

„Hej hej he, čovek, nemo' da si tako osetljiv. Na tvojoj sam strani, stvarno. Reci mi, kako to da ne možeš da razvališ ovaj kavez malim prstom? Učili su me da su anđeli prilično moćna bića.“

Anđeo se nasloni, u poverenju, na rešetke svog kaveza.

„Ja sam samo običan anđeo Petog Reda Nebeske Vojske, a ne jedan od onih glavonja poput FARIOSTERA ili TELEMEGONA; oni su najnoviji modeli; Prvog Reda, Arhangelsci; oni mogu da urade praktično sve, ali mi anđeli, mi smo bili prvi, bili smo prototipovi Blažene Gospe, a ona je poboljšavala dizajn kod svakog sledećeg modela: kod Avataha, Lorarha, Herafima, Arhangelaska.“

„Čekaj malo, čekaj malo, kažeš da su te napravili?“

„Sve nas prave, smrtniče, ovako ili onako. Ono što hoću da kažem jeste da smo mi anđeli projektovani tako da radimo na solarnu energiju, zbog toga Adam Blek drži ovaj kavez u mraku, inače bih mogao da upijem dovoljno sunčeve energije da razvalim ove rešetke. Ipak“, dodade anđeo žalosno, „mi anđeli prevashodno smo projektovani za letenje, ne za borbu; najveći deo snage kanališe mi se kroz rotore.“

„Šta bi se, dakle, desilo kada bih otvorio sve zavese?“

„Adam Blek dođe i sve ih ponovo navuče. Hvala ti za tu pomisao, smrtniče, ali bilo bi potrebno oko tri nedelje konstantne sunčeve svetlosti da povratim svoju punu anđeosku moć.“

Adam Blek zaviri kroz vrata i reče: „Vreme je isteklo. Izađi.“ Pogleda strogo anđela. „Opet ih zadržavaš razgovorom? Rekao sam ti da skратиš priču.“

„Hej hej hej, čemu žurba?“ usprotivi se Radžandra Das. „Iza mene nema nikoga, a baš smo došli do zanimljivog dela razgovora. Još minut, u redu?“

„Dobro, važi.“ Adam Blek se povuče da prebroji zaradu: šest dolara i pedeset centava, pile, tri boce graškovog vina i dva saća.

„Dobro, čovek, pričaj mi još“, reče Radžandra Das. „Kao, kako si se uopšte našao u ovom kavezu?“

„Puka neopreznost. Bio sam u Velikoj Pratnji Blažene Gospe, paradirao iznad nekog sirotog grada zvanog Francuz u Velikoj ravnici – radimo to s vremena na vreme, pravimo veliku cirkusku paradu, kako bi smrtnici i dalje mislili na više stvari, kao na to ko je stvorio svet, i svejedno, Blažena Gospa ima tu novu politiku o direktnoj intervenciji kod organskih bića. Pa, bila je to prilično velika predstava, sa sve Velikim Silama, Dominionima, Duhovnom Menažerijom, Velikim Plavim Plimutom, Jahačem na Mnogoglavoj Zveri i tako to, tako da je minuo dobar deo dana dok svi nismo prošli. Ja sam bio u poslednjem talasu, i prilično sam se dosađivao

zbog čekanja, a anđeli kojima je dosadno postanu neoprezni. Dok sam se opasuljio, uleteo sam pravo u visokonaponski deo Francuzovog mikrotalasnog linka. To me je omamilo. Iskočili su mi osigurači. Pandrknuo sam. Smrtnici su me spustili tako što su isekli kablove, pa su me strpali u ovaj kavez i u podrum, gde su me hranili projom i pivom. Imaš li pojma kako izgleda biti anđeo-alkoholičar? Stalno sam im govorio da radim na solarnu energiju, ali oni nikako da ukapiraju. I dok su se smrtnici pitali šta da rade sa jednim anđelom iz Nebeske Vojske, naišao je Adam Blek i kupio mene i moj kavez za petnaest zlatnih dolara.“

„A ono, pokušaj bekstva?“ sugerisao je Radžandra Das, s kvarnim mislima u glavi.

„Nema brave. Mi umemo sa mašinama, toliko mogu da kažem za nas, svaku bravu na kavezu mogao bih da obijem, ali Adam Blek poznaje hagiografiju, jer kada sam povratio snagu i kada su mi izrasla nova kola, zavario je vrata.“

„To ne valja“, reče Radžandra Das, setivši se rupa ispod Glavne stanice Meridijan. „Niko ne bi trebalo da se nalazi u kavezu zbog greške.“

Anđeo rečito slegnu ramenima. Adam Blek ponovo zaviri kroz vrata.

„Dobro. Vreme je isteklo, i sad to stvarno mislim. Napolje. Zatvaram za ovu noć.“

„Pomozi mi“, šapnu anđeo očajnički, ščepavši rešetke debljine prsta. „Ti možeš da me izbaviš, znam to; čitam ti to u srcu.“

„To je verovatno samo pitanje broj pet“, reče Radžandra Das i okrenu se da napusti zamračeni vagon. Ali iz džepa izvadi nož Odbrambenih snaga sa mnogostrukim oštricama, ukraden u Krišnamurtijevoj specijalizovanoj gvoždari, pa ga stavi anđelu na dlan.

„Sakrij to“, šapnu ne pomerajući usne. „I obećaj mi da ćeš učiniti dve stvari kada izađeš. Prvo, ne vraćaj se. Nikad. Drugo, pomeni me Blaženoj Gospi kada je vidiš, zato što me je ona učinila takvim da budem dobar sa mašinama, i da mašine budu dobre sa mnom.“ Dlan se okrenu da mahne u znak pozdrava. Adam Blek je čekao da zaključa vrata.

„Bogami, predstava i po“, napomenu mu Radžandra Das. „Pravo da velim, to će biti teško nadmašiti. Šta nam sledeće spremate? Svetu Katarinu u kavezu, a?“ On namignu vlasniku predstave. I učini mu se da već čuje struganje metala po metalu.

Tog jutra kada je došao, ROTEH je ušao u svet kao tupo zujanje u snovima ljudi, a iskrao se iz njih kao teško damaranje. Probudio je sve iz sna i tada su shvatili da ne sanjaju isti zajednički košmar, da je buka stvaran, objektivan fenomen, toliko stvaran i objektivan da je svaki nepričvršćeni predmet u kući zvečao, a tanjiri padali sa polica i razbijali se na podu.

„Šta je to, šta je to?“ pitali su ljudi jedni druge, nabacujući na sebe dnevnu odeću, zbacujući košmarna sujeverja o Apokalipsi, Armagedonu, nuklearnom uništenju, međuplanetarnom ratu ili nebu koje im se ruši na glave. Damaranje je narastalo sve dok nije ispunilo čak i prostor u unutrašnjosti njihovih lobanja. Treslo je kamen pod njihovim nogama, treslo im kosti pod kožom, treslo nebo i zemlju, treslo ljude koji su se peli uz stepenice i izlazili na vrata kuće da vide šta se dešava.

Iznad Bespuća visilo je hiljadu srebrnih tanjira, tako sjajno blistavih na suncu zore da su zaslepljivali oči: hiljadu srebrnih nebeskih letelica treslo je zemlju i nebo treštanjem svojih motora. Svaka je bila promera punih pedeset metara, svaka je imala sveto ime ROTEH zajedno sa serijskim brojem i zapisom ispod toga, masnim

crnim slovima: „Planetarno odeljenje za održavanje“. Reflektori blesnuše i prošpartaše gradom, u potrazi za građanima koji su stajali zapanjeni na svojim terasama i verandama. Obasjana sa visina, Babuška pade na kolena i pomoli se da je Anđeo Pet Bočica Uništenja (pošast tame, pošast gladi i žeđi, pošast jalovosti, pošast sarkazma, pošast mutiranih koza-sveždera) mimoiđe. Deca Bespuća mahala su posadama u isturenim kontrolnim kabinama. Piloti su im uzvratili mahanjem i zablesnuli ih reflektorima. Kada su se ljudi privikli na pomisao da se ROTEH-ove letelice nalaze u vazduhu iznad njihovog grada, shvatili su da ih nema hiljadu, niti stotinu, čak ni pedeset, već dvadeset tri. Dvadeset tri lađe ispunile su nebo i zemlju motorima koji su tutnjali tutnjali, i dalje veoma mpresivne za prvi jutarnji prizor.

Uz riku toliko snažnu da je od nje pucao kamen, dvadeset dve lađe podigle su se visoko u vazduh, nakrivile i odletele na zapad, dok su reflektori ostavljali duge grabuljaste mrlje na nebu. Jedan preostali dirizabl spustio se niže i prizemljio sa suprotne strane železničke pruge, tačno na onom mestu gde se Persida Dronjak srušila u Bespuće. ROTEH-ovo sletanje bilo je potpuno kontrolisano i izvedeno sa arogantnom lakoćom. Elise lađe nagnule su se naviše pri sletanju i digle zagušljive oblake prašine u vazduh. Kada je kašalj prestao, lađa je počivala na stajnim trapovima i iz njene blistavo osvetljene unutrašnjosti spuštalo se stepenište. Sa stepenicama je došao i miris doručka koji se pripremao.

Svi građani Bespuća okupili su se na gradskoj strani pruge, svi osim Perside Dronjak, koja je pobjegla kada je osetila prvi dodir reflektora na koži, jer lađe su mogle slobodno da lete, a ona nije. Ljudi su posmatrali dešavanja oko vazdušnog broda sa mešavinom strepnje i uzbuđenja. Ovo su mogli biti najbolji posetioци do sada.

„Samo napred“, reče gospodin Jerihon Doktoru Alimantandu. „Ti si šef.“ Doktor Alimantando otrese malo prašine sa svoje stalno prašnjave odeće i pređe stotinu metara sa druge strane pruge, do lađe. Niko se nije oglasio povikom ohrabrenja u znak podstreka.

Neki izuzetno uredan muškarac u divnom belom odelu sa visokim okovratnikom siđe niz stepenice lađe i zagleda se u Doktora Alimantanda. Doktor Alimantando, prašnjav i ponizan, učtivo se nakloni.

„Ja sam Doktor Alimantando, privremeni predsednik zajednice zvane Bespuće, stanovnika dvadeset dva, nadmorska visina hiljadu dvesta pedeset, 'na korak od raja'. Dobro došli u naš grad, nadam se da ćete uživati u svom boravku, imamo veoma dobar hotel u kojem će vam biti zgodno i udobno, čisto, jeftino, krajnje prijatno.“

Nepoznati, koji je i dalje zurio (što je bilo krajnje nepristojno po merilima sramežljivog Deuteronomijanca), klimnu glavom jedva poklonivši pažnju formalnostima.

„Dominik Frontera, službenik za naselja i razvoj, ROTEH-ovo planetarno odeljenje za održavanje, sa Porcelanske planine. Kog đavola vi to radite ovde?“

Preki Doktor Alimantando prasnu.

„Ja bih to isto mogao vas da pitam, gospodine.“

I tako mu Dominik Frontera reče. A Doktor Alimantando smesta sazva sastanak svih stanovnika kako bi Dominik Frontera mogao i njima da kaže ono što je rekao njemu. I evo šta im je Dominik Frontera rekao.

„U utorak šesnaestog maja, za tri dana, u šesnaest sati i dvadeset četiri minuta, Bespuće će ispariti u udaru kometnog nukleusa teškog negde oko dve stotine megatona, brzine pet kilometara u sekundi, na oko trideset četiri kilometra odavde.“

Nastade kaos. Doktor Alimantando stade da udara čekićem privremenog predsednika sve dok nije slomio blok, potom je promukao od vike, ali ljudi su i dalje urlali, besneli i mahali najboljim stolicama Perside Dronjak po vazduhu. Dominik Frontera je teško mogao da pretpostavi da je dvadeset dvoje ljudi kadro da stvori takav džumbus.

Ništa od toga nije trebalo da mu se dogodi. Trebalo je da dovrši ispitivanje mesta udara za jedno prepodne, i sada bi bio kod kuće, u regionalnom štabu u Meridijanu. Igrao bi bekgemon u svom omiljenom ćošku Čen Cuove čajdžinice, srkutaio rakiju iz Beladone i posmatrao pupoljke kajsije. Umesto toga, bio je suočen sa podivjalom ruljom željnom da ga ubije od batina barskim stolicama od borovine – gledaj samo onu matoru, mora da je napunila svih četrdeset, ali ništa joj ne bi bilo slađe nego da oliže moju krv sa poda – sve zato što je pronašao popišani mali grad tamo gde nikakav popišani mali grad nije trebalo da se nalazi, u oazi koja je bila predviđena za ekološki inženjering tek dve godine posle udara. Dominik Frontera uzdahnu. Izvuče zatupasti Presnijev reaktivni pištolj iz pilotske futrole i opali tri brza hica u tavanicu Hotela/Železnice Vitlejem Ares.

Trenutna preneražena tišina prijala mu je. Reaktivni naboji šištali su i pušili se među crepovima. Pošto je mir ponovo uspostavljen, objasnio je zbog čega Bespuće mora biti uništeno.

Sve je to bilo zbog vode. Nije je bilo dovoljno. Svet su održavali nizovi ekoloških jednačina koje uvek moraju biti u ravnoteži. Sa jedne strane jednačina bila je stvorena životna sredina zemlje: vazduh, voda, vremenske prilike i oni manje opipljivi agensi, poput orbitalnih magnetnih superprovodnika koji su ispleli zaštitnu mrežu oko planete, odagnavši zračenje i oluju solarnih čestica koja bi inače sterilisala površinu zemlje, ili sloja metalnih jona koji je lebdeo visoko iznad tropopauze i pojačavao ambijentalnu svetlost sunca, i orbitalnih nebeskih ogledala, Vana, koja su peglala lokalne diferencijale temperature i pritiska; stabilna jednačina, ali i krhka. Sa druge strane znaka jednakosti stajali su narodi zemlje, domaći i doseljeni, sa sve većom populacijom i sve većim zahtevima od sveta i njegovih resursa. I ta jednačina uvek mora biti u ravnoteži, tako da u slučaju aritmetičkog, geometrijskog, logaritamskog prirodnog priraštaja, jednačina uvek mora biti u ravnoteži (tu Dominik Frontera uperi cev pilotskog pištolja u publiku da bi naglasio rečeno), i ukoliko ta jednakost pretpostavlja povremeno dovođenje vode odnekud („povremeno“ je značilo svakih desetak godina u sledećih pola milenijuma, „odnekud“ se odnosilo na gigatone kometnog leda koji čeka sa strane u sunčevom sistemu na svoj gravitacioni šlagvort), onda će voda stizati.

„U prošlosti“, objasnio je Dominik Frontera redovima otvorenih usta, „vršili smo udare kometnih glava, hteli – ne hteli, na površini sveta: ono leda što ne bi isparilo pri ulasku u atmosferu učinilo bi to pri udaru, a ogromne količine prašine bačene naviše silinom eksplozije izazvale bi formiranje vodenih oblaka, a time i kišu. U rano doba, komete su padale učestalošću od najviše tri nedeljno. Naravno, tada nisu imale na koga da padnu.“ Dominik Frontera se seti da ne drži predavanje nekom gimnazijskom razredu na času geografije, već gomili glupih seljaka, pa se ražesti. „Kao što možete da zamislite, otkad je počelo naseljavanje, sve je teže pronaći mesta na koja se može oboriti led; a mi volimo da led obaramo ako možemo, jer je to daleko najjeftiniji način stvaranja vodene pare. E sad, odabrali smo ciljnu oblast, oblast Regiona Severozapadne Četvrtfere, gde ekološki inženjering nije bio planiran najmanje još za četiri godine, možda koji usamljeni putnik, usamljeni voz, usamljena nebeska lađa, ali njih možemo da upozorimo da napuste tu oblast pre udara, a potom možemo da dođemo, sredimo uništene pruge i pozovemo orfove da

siđu iz orbite kako bi od pustinje napravili vrt. To je plan. I šta smo zatekli? Šta smo zatekli?“ Glas Dominika Frontera podigao se toliko da je postao piskutav. „Vas. Šta vi kog đavola radite ovde? Ovde ne bi trebalo da bude ni oaza, a kamoli grad!“

Doktor Alimantando ustade da ispriča svoju priču o daskama za vetar i ludim orfovima. Dominik Frontera mu mahnu da sedne.

„Poštedite me objašnjenja. Niste vi odgovorni. Došlo je do zajeba u odeljenju za orbitalni ekološki inženjering, programiranje nekog orfa otišlo je u majčinu. Te stvari se kvare. Dobro, niste vi krivi, ali ja ne mogu tu ništa da uradim. Kometa stiže, putuje već sedamdeset dva meseca. U utorak šesnaestog maja, u šesnaest i dvadeset četiri, udariće na trideset četiri kilometra odavde i ovaj gradić i njegova mala oaza sklopiće se kao... kao... kuća od kartona.“ Začuše se urlici protivljenja. Dominik Frontera diže ruke kako bi uspostavio tišinu i mir. „Žao mi je. Stvarno mi je žao, ali ne mogu ništa da uradim. Kometa se ne može skrenuti, ne postoji drugo mesto na koje bi mogla da padne, ne u ovako kasnoj fazi. Da ste samo nekoga, bilo koga, ranije obavestili da postojite, bili bismo u stanju da proračunamo drugačije orbite. Ovako, prekasno je. Žao mi je.“

„A šta je sa Lotjaninim Srcem?“ viknu Ed Galačeli.

„Ona je obećala da će nekome ispričati o nama“, složi se Umberto.

„Da, rekla je da će ispričati Porcelanskoj planini“, dodade Lui.

„Lotjanino Srce?“ upita Dominik Frontera. Njegov pilot rečito slegnu ramenima.

„Putujući predstavnik Ministarstva opšteg obrazovanja“, objasni Doktor Alimantando.

„A. Drugo ministarstvo“, reče Dominik Frontera. Građani ga zasuše pogrdama zbog tog jasnog izgovora.

„Birokratske budale!“ drao se Morton Kvinsana. „Planirate propast!“

Dominik Frontera pokuša da umiri situaciju.

„Dobro, dobro, slažem se da se desila birokratska omaška na najvišem nivou – to se ne dovodi u pitanje. Ono o čemu je reč jeste da će kometa za tri dana da udari tako da će se ovaj grad raspršati okolo kao sos, eto, kratko i jasno. Ono što mogu da uradim jeste da pozovem natrag eskadron lađa i naredim da vas sve presele odavde. Možda onda, pošto očistimo poprište udara, ako vam se ovde zaista sviđa, možda ćete moći da se vratite ovamo, ali za tri dana svi morate otići, sa svim svojim kozama, lamama, svinjama, živinom, decom i imovinom. A sad, ima li pitanja?“

Rael Mandela skoči pre svih ostalih.

„Ovo je naš grad, mi smo ga napravili, sagradili, naš je, i ne dozvoljavamo da bude uništen. Sve što imam je ovde, moja žena, deca, dom, imanje, ne želim to da ostavim kako bi bilo uništeno tom vašom kometom. Vi, inženjeri koji ćušcate planete okolo kao bilijarske kugle, pošaljite svoju kometu na neko drugo mesto.“

Začu se burni aplauz. Dominik Frontera sačeka da zvuk zamre.

„Sledeći.“

Persida Dronjak ustade i viknu: „Ovo mesto, u kom si ti, gospodine, napravio rupe, pripada meni. E sad, već sam ostala bez jednog posla, letačkog, i nemam nameru da izgubim još jedan. Ja ostajem. Vaša kometa neka ide drugde.“

Mikal Margolis žustro zaklima glavom i viknu: „Tako je, tako je!“

Onda ustade Ruti Modra Gora i muk se spusti oko nje kao sneg.

„Da?“ reče Dominik Frontera umorno. „Molio bih pitanje, a ne monolog bezbadežnih slučajeva.“

„Gospodine Frontera“, reče priprosta Ruti, koja je iz čitave gužve razabrala da su njeni prijatelji u opasnosti, „ne smete nauditi mojim prijateljima.“

„Gospo, nije mi ni nakraj pameti da naudim vašim prijateljima. Međutim, ako oni imaju nameru da naude sebi time što nemaju dovoljno zdravog razuma da se uklone opasnosti s puta, to je potpuno drugo pitanje.“ Ruti nije razumela odgovor ROTEH-ovog predstavnika.

„Neću dozvoliti da naudite mojim prijateljima“, promrmlja ona tupo. U prostoriji je vladala napeta tišina kakva prethodi nečem izuzetnom. „Kada biste ih voleli koliko i ja, ne biste im naudili. Zato ću vas naterati da zavolite mene.“

Gore, na podijumu, Doktor Alimantando vide da joj lice postaje sve svetlije u deliću sekunde pre nego što je Ruti Modra Gora pustila lepotu akumuliranu četiri godine na Dominika Fronteru. Privremeni predsednik zaglavi pod privremeni predsednički sto i prekri oči rukama. Dominik Frontera nije imao takvo upozorenje. Stajao je punih trideset sekundi u svetlu nove pre nego što se oglasio neobičnim piskom i srušio na pod kao džak graška.

Doktor Alimantando preuze kontrolu. Pokaza pilotu lađe, koga su spasla polarizovana kontaktna sočiva. „Vodite ga odavde u neku od soba“, naloži on. „Vas dvoje, pokažite mu gde.“ On pokaza Persidi Dronjak i Mikalu Margolisu da pomognu pilotu da ponese ljubavljvu obeznanjenog agenta ROTEH-a do mesta oporavka. Opšti žamor ućutka jednim pogledom.

„Pa, svi ste čuli šta je ovaj naš prijatelj imao da kaže, i uopšte ne sumnjam da je to tačno. Stoga, nalažem svima vama da se pripremite za evakuaciju.“ Preneraženost se pojača. „Tišina, tišina. Evakuacija je poslednje sredstvo. Jer ja, Alimantando, pokušaću da spasem naš grad!“ On ustade da prihvati opšte odobravanje, koje je trajalo nekoliko minuta, a onda pohita iz Hotel/BAR-a da spase svet.